

Toelichting op de DRA-kwartaalrapportage
**Sectorrekeningen en Betalingsbalans
statistiek**

Datum

31 juli 2020

Versienummer

2.0

Profiel:

OFK – Overige Financiële instellingen Kwartaal

Divisie Statistiek
De Nederlandsche Bank

INHOUDSOPGAVE

0	Versiebeheer: wijzigingen ten opzichte van vorige versie (1.0)	4
1	Inleiding	6
1.1	Doel van de rapportage	6
1.2	Wettelijke basis	6
1.3	Herrapportage	7
1.4	Ingezetenen en niet-ingezetenen	7
1.5	Wie moet rapporteren?	7
1.6	Individuele of gezamenlijke rapportage en consolidatie	8
1.7	Zelfstandige statistische eenheid	9
1.8	Economische eigendom	9
1.9	Vertegenwoordiging	10
1.10	Structuur van het rapportagemodel	10
1.11	Saldering	13
1.12	Tekenconventie	15
1.13	Waarderingsgrondslagen en omrekening naar euro	15
1.14	Tijdstip van waarneming voor effecten	17
1.15	Schattingen	17
1.16	Rapportageformulieren OFK	17
1.17	Indiening via e-Line Betalingsbalans	18
1.18	Contactgegevens	18
2	Registergegevens	20
2.1	Formulier: Registergegevens algemeen	20
2.2	Formulier: Registergegevens specifiek	20
3	Formulieren voor activa (vorderingen)	21
3.1	Formulier AD: Deelnemingen van uw onderneming	21
3.2	Formulier ADO: Beleggingen in onroerend goed	25
3.3	Formulieren AEB en AEN: Beleggingen in buitenlandse en Nederlandse niet-beursgenoteerde aandelen	26
3.4	Formulier ANF: Immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa	29
3.5	Formulier AO: Overige activa	30
4	Formulier voor derivaten	36
4.1	Formulier D: Derivaten	36
5	Formulieren voor de verplichtingen (passiva)	44
5.1	Formulier PD: Passiva, deelnemingen (eigen vermogen) in de rapporterende onderneming	44
5.2	Formulier PEN: Uitgegeven effecten	49
5.3	Formulier PV: Voorzieningen	51
5.4	Formulier PO: Overige passiva	52
6	Formulieren voor de winst- en verliesrekening	55
6.1	Algemeen	55
6.2	Formulier WVB: Baten en lasten	55
6.3	Formulier WVU: Buitengewone baten en lasten	58
6.4	Formulier WVA: Andere W&V verwante variabelen	58

7	Goederen en diensten	60
7.1	Formulier GD: Goederen en diensten	60
8	Enkele specifieke onderwerpen	62
8.1	Onderpand in contanten (cash) bij securities lending	62
8.2	Rapportage van operational lease	62
8.3	Rapportage van het eigen vermogen	62
9	Bijlagen	64
9.1	Bijlage I: ISO Landcodes	64
9.2	Bijlage II: Sectorindelingen	69
9.3	Bijlage III: Lijst CCP's met land en sector	71
9.4	Bijlage IV: Voorbeelden Derivaten	72
9.4.1	Subformulier D-OS: geschreven opties	72
9.4.2	Subformulier D-OK: gekochte opties	75
9.4.3	Subformulier D-FB: futures	79
9.4.4	Subformulier D-OTR: rentegerelateerde derivaten	82
9.4.5	Subformulier D-OTV: termijncontracten	83

0 Versiebeheer: wijzigingen ten opzichte van vorige versie (1.0)

Hfdst. / Par.	Onderwerp
0	Versiebeheer toegevoegd met wijzigingen t.o.v. vorige versie
1	Vervanging naam afdeling door nieuwe naam
1.4	Toevoeging van type ondernemingen/sectoren voor wie rapportage van toepassing is
1.5	Toevoeging beschrijving van ondernemingen in sector S.127B
1.6	Verduidelijking van wat onder integrale consolidatie wordt verstaan.
1.10, 1.16, 3.1, 3.3, 5.1, 5.2	Passages over rapportage van effecten verwijderd dan wel aangepast in verband met de overgang daarvan naar de Maandeffectenrapportage (MER); alleen niet-beursgenoteerde aandelen dienen nog geaggregeerd in DRA te worden gerapporteerd.
1.10, 3.5, 5.4	Veranderd dat bij negatieve rente een 1 moet worden ingevuld (in plaats van niets volgens de oude instructie).
1.10	Passage met voorbeelden van 'overige mutaties' hier naar toe verschoven (van par. 3.3).
1.12	Verbeterd dat ook ontvangen dividend op de aandelenformulieren AEB/AEN met teken moet worden gerapporteerd.
1.18	Aanpassing van contactgegevens door wijzigingen in namen van afdelingen en door onderscheid tussen ondernemingen in sectoren S.125 en S.126 enerzijds en S.127B anderzijds
3.1	Verduidelijkt dat winst/verlies op deelnemingenformulier alleen betrekking heeft op operationele activiteiten.
3.1	Toegevoegd dat bij deelnemingen die rond de 10% schommelingen contact dient te worden opgenomen met uw relatiebeheerder bij DNB.
3.1	Verbetering van beginstand in voorbeeld in tabel 2 (van 200 in 100)
3.1, 5.1	Bij superdividend bij deelnemingen verduidelijkt dat hierin niet dividend uit operationele winst in het lopende jaar mag worden inbegrepen.
3.5, 5.4	Verduidelijkt dat aangehouden bij deposito's op subformulier AO-LK of AO-LL (afhankelijk van looptijd) met tegensector MFI moet worden gerapporteerd, en 'cash' en 'cash equivalents' op AO-RC.
3.5, 5.4	Vermeld – ter illustratie – dat belastingenvorderingen op subformulier AO-OK of AO-OL (afhankelijk van looptijd) moeten worden verantwoord, belastingverplichtingen en nog te betalen gelden aan personeel (zoals salaris en bonussen) op PO-OK of PO-OL.
3.5, 5.4	Verwijdering van drempelwaarde van EUR 1 miljoen bij overige vorderingen en overige verplichtingen (subformulieren AO-OK, AO-OL, PO-OK en PO-OL).
3.5	Verduidelijking en verbetering van de passage over spaarhypotheken en wat wel/niet op subformulier AO-HY moet worden gerapporteerd.
3.5	Toegevoegd dat SPV's niet mogen worden meegeconsolideerd (zoals bijvoorbeeld de door hen uitgegeven effecten).
4.1	Toegevoegd dat 'employee stock options' ook als opties moeten worden gerapporteerd, bij geschreven opties op sub-formulier D-OS met tegensector OVR.
5.3	Abusievelijke tekst dat begin- en eindstanden voor voorzieningen niet op kwartaalbasis hoeven te worden ingevuld, is aangepast (dient wel te worden gerapporteerd).

Datum
31 juli 2020

Versienummer
2.0

6.1	Toelichting bij 'opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten' verduidelijkt.
7.1	Vermelding dat de GD-formulieren moeten worden ingevuld door ondernemingen die behoren tot sector S.127B.
7.1	Bij juridische diensten "afwikkeling" vervangen door "afwikkelkosten".
7.1	Verduidelijkt van wat onder 'overige dienstverlening' wordt verstaan.
8	Toevoeging van nieuw hoofdstuk met specifieke onderwerpen, te weten: onderpand bij effectentransacties (in vorige versie opgenomen bij effectenformulieren), operational lease, eigen vermogen.
9.4.2	Verbetering van subformuliernaam in voorbeelden van D-OS in D-OK.

1 Inleiding

1.1 Doel van de rapportage

Een van de taken van De Nederlandsche Bank (DNB) is het verzamelen van macro-economische statistische gegevens en het vervaardigen van statistieken op basis van de daarvoor geldende wettelijke nationale en internationale regelingen. Ter uitvoering van deze taak verzamelt DNB met deze zogeheten DRA-rapportage in het profiel OFK op kwartaalbasis gegevens over transacties, en posities in binnen- en buitenlandse vorderingen en verplichtingen, evenals van mutaties in de waarde daarvan, en over de verlies- en winstrekening. De verzamelde informatie wordt gebruikt voor de opstelling van de sectorrekeningen die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) DNB gezamenlijk opstellen, de Nederlandse betalingsbalans en de Nederlandse internationale investeringspositie.

Daarnaast worden deze gegevens gebruikt voor opstelling van diverse sectorstatistieken en levering daarvan aan de Europese Centrale Bank (ECB).

Voorts worden deze gegevens op basis van internationale regelgeving geleverd aan de ECB en het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen (Eurostat) voor de opstelling van de betalingsbalans, de internationale investeringspositie, de financiële rekeningen en de sectorrekeningen van de Economische en Monetaire Unie (EMU) en de Europese Unie (EU).

1.2 Wettelijke basis

DNB is op grond van het Mandaatbesluit samenwerking DNB-CBS 2016 bevoegd om ex artikel 33, lid 3 Wet op het Centraal bureau voor de statistiek (CBS-wet) jo. het Besluit gegevensverwerving CBS gegevens voor statistische doeleinden bij financiële instellingen op te vragen.

Ingevolge artikel 7 van de Wet financiële betrekkingen buitenland 1994 (Wfbb) en de daaruit voortvloeiende Rapportagevoorschriften betalingsbalansrapportages 2003 zijn Nederlandse ingezetenen verplicht om aan DNB naar waarheid inlichtingen en gegevens te verstrekken die van belang zijn voor de samenstelling van de betalingsbalans van Nederland. In artikel 37 CBS-wet en in artikel 8 Wfbb wordt de geheimhouding van de verstrekte individuele inlichtingen en gegevens geregeld.

Ten aanzien van de rapportageverplichtingen geldt de volgende inzendtermijn. De kwartaalrapportage dient uiterlijk 30 kalenderdagen na afloop van een kwartaal in bezit van DNB te zijn. Mochten de definitieve cijfers op dat moment nog niet beschikbaar zijn, dan dient u voorlopige cijfers – gebaseerd op zorgvuldige schattingen – in te dienen, om overschrijding van de inzendtermijn te vermijden. Zodra de definitieve cijfers bekend zijn en deze significant afwijken van de ingediende schattingen dan dient u deze zo spoedig mogelijk aan DNB te rapporteren (zie hierover ook paragrafen 1.3 Herrapportage en 1.13 Schattingen). Mocht blijken dat binnen de gestelde termijn niet aan de rapportageverplichting kan worden voldaan, dan kan incidenteel tot uiterlijk 1 werkdag voor het verstrijken van de uiterste inzenddatum een met redenen omkleed schriftelijk verzoek tot uitstel worden ingediend bij de uitstelcoördinator (zie paragraaf 1.18).

Indien de rapportageverplichtingen niet worden nagekomen is het mogelijk dit uit hoofde van de CBS-wet respectievelijk de Wfbb te sanctioneren door middel van het opleggen van een bestuurlijke boete en/of last onder dwangsom.

1.3 Herrapportage

Bij aanvullingen en/of wijzigingen achteraf in standen en/of transacties dient de rapportage over de betreffende periode opnieuw – in herziene vorm – te worden ingezonden.

Aangezien een herrapportage consequenties heeft voor de standen van rapportages over daaropvolgende rapportageperioden die eventueel al zijn ingezonden, dienen ook die opnieuw – in herziene vorm – te worden ingezonden.

Naast aanvullingen en/of wijzigingen achteraf kan het ook voorkomen dat op het moment waarop de rapportage moet worden ingediend cijfers nog niet bekend zijn. In dit geval moeten schattingen worden gerapporteerd. Deze schattingen dienen altijd te worden herzien door middel van herrapportage zodra de definitieve cijfers bekend zijn.

1.4 Ingezetenen en niet-ingezetenen

In de rapportage voor de sectorrekeningen en de betalingsbalans wordt onderscheid gemaakt naar transacties/posities tussen ingezetenen onderling en tussen ingezetenen en niet-ingezetenen. Conform definities van het Internationale Monetair Fonds (IMF) wordt met ingezetenen van een bepaald land de groep natuurlijke en rechtspersonen aangeduid die het centrum van hun economische belangen hebben in het betrokken land. In Nederland is dit onderscheid nader uitgewerkt in eerdergenoemde Wet financiële betrekkingen buitenland 1994.

De Wfbb 1994 (artikel 1) verstaat onder ingezetenen:

1. Natuurlijke personen, die hun woonplaats in Nederland hebben en in de bevolkingsregisters zijn opgenomen;
2. Rechtspersonen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen die in Nederland zijn gevestigd of kantoor houden, alsmede rechtspersonen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen die niet in Nederland zijn gevestigd doch wel vanuit Nederland worden bestuurd, voor zover DNB zulks bepaalt;
3. In Nederland gevestigde filialen, bijkantoren en agentschappen, voor zover niet reeds vallende onder 2;
4. Natuurlijke personen van Nederlandse nationaliteit, voor zover niet vallende onder 1, die op hun verzoek door Onze Minister (van Financiën) als ingezetene zijn aangewezen.

Onder niet-ingezetenen wordt verstaan: natuurlijke personen, rechtspersonen, vennootschappen, filialen, bijkantoren, agentschappen en bedrijven, niet vallende onder de omschrijving "ingezetenen".

1.5 Wie moet rapporteren?

DNB bepaalt periodiek welke entiteiten rapportageplichtig zijn en stelt de betreffende ondernemingen schriftelijk hiervan op de hoogte.

DNB streeft daarbij naar een adequate dekking van sectoren en subsectoren die betrekking hebben op en binnen de zogeheten Overige Financiële Instellingen. Dat zijn andere financiële instellingen dan banken, verzekeraar en pensioenfondsen. Het

statistisch regelgevend kader daarvoor vormt het European System of Accounts (ESA) 2010 waarin financiële instellingen naar sector zijn ingedeeld. Voor deze rapportage gaat het daarbij in het bijzonder om zelfstandige statistische entiteiten (zie ook paragraaf 1.7) die zijn geclassificeerd in:

- S.125: dit betreft ondernemingen die als financiële intermediair voor eigen rekening transacties op de financiële markten verrichten en daarbij financiële activa verwerven en verplichtingen aangaan die daarmee worden getransformeerd of herverpakt wat betreft looptijd, omvang, risico etc. Gedacht kan hierbij worden aan financieringsmaatschappijen die kredieten verstrekken aan huishoudens en niet-financiële bedrijven (waaronder hypotheek-, consumptieve kredieten e.d.), financial-leasemaatschappijen, factoringbedrijven, effecten- en derivatenhandelaren, securitisatievehikels, participatiemaatschappijen, central counterparties en andere gespecialiseerde financiële instellingen;
- S.126: dit betreft ondernemingen die als financieel hulpbedrijf financiële hulpdiensten verlenen die wel verband houden met financiële intermediatie, maar die zelf geen financiële intermediatie betreffen. Financiële hulpbedrijven nemen zelf geen risico's door het aangaan van financiële transacties. Voorbeeld daarvan zijn hoofdkantoren waarvan de meeste of alle dochterondernemingen financiële instellingen zijn, assurantietussenpersonen, verzekerings- en pensioenadviseurs, leningmakelaars, effectenbemiddelaars, beleggingsadviseurs, instellingen die de uitgifte van effecten verzorgen, instellingen die de infrastructuur voor financiële markten verzorgen, centraal toezichthoudende organen voor financiële intermediairs en financiële markten (voor zover zelfstandig statistische eenheden), vermogensbeheerders, beheerders van pensioenfondsen en beleggingsinstellingen, effecten- en derivatenbeurzen, clearinginstellingen (die geen bankvergunning hebben), , betaalinstellingen e.d.
- S.127B: dit betreft ondernemingen die zich een financiële functie vervullen binnen het concern waartoe zij behoren, maar zich niet bezig houden met financiële intermediatie met derden noch financiële hulpdiensten verlenen. De activa en/of passiva van deze ondernemingen bestaan grotendeels uit posities met groepsmaatschappijen in binnen- of buitenland. Voorbeelden hiervan zijn:
 - Holding maatschappijen welke voornamelijk deelnemingen op de balans hebben, echter zonder dat deze het management hierover voeren noch administratieve of andere diensten verlenen¹.
 - Financieringsmaatschappijen welke financiering betrekken van de markt (bijvoorbeeld door het uitgeven van effecten) en deze middelen doorlenen aan groepsmaatschappijen. Ook bedrijven die financiering vanuit de moeder doorlenen aan groepsmaatschappijen behoren tot deze categorie.

Voor een adequate statistische dekking van bovengenoemde sectoren speelt niet alleen het balanstotaal een rol, maar ook het aantal werkzame personen (belangrijk voor de meting van de productie). Daarnaast kunnen andere specifieke omstandigheden een reden voor de rapportageplicht zijn.

Rapportages dienen te worden ingediend via internetapplicatie e-Line Betalingsbalans (zie 1.20 e-Line Betalingsbalans).

1.6 Individuele of gezamenlijke rapportage en consolidatie

Voor rapporteurs met het rapportageprofiel OFK geldt dat DNB zowel individuele ondernemingen als meerdere groepsmaatschappijen als rapporteur kan aanwijzen.

¹ In dat geval wordt een bedrijf als hoofdkantoor beschouwd en geclassificeerd conform de principale activiteit van haar dochtermaatschappijen.

Individuele ondernemingen dienen afzonderlijk aan DNB te rapporteren op basis van ongeconsolideerde gegevens. In een groepsrapportage dienen de daarin opgenomen ingezeten groepsmaatschappijen te worden geconsolideerd. Daarbij wordt de rapporteur gevraagd om zo veel mogelijk aan te sluiten op de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (Titel 9 Boek 2 BW). Voor consolidatie komen alleen *binnenlandse* dochterondernemingen met soortgelijke activiteiten in aanmerking. Er mag uitsluitend integraal worden geconsolideerd. Bij integrale consolidatie neemt de consoliderende maatschappij de activa en passiva en de baten en lasten van de te consolideren groepsmaatschappij voor 100% op en niet naar rato van het eventuele partiële belang. Bij wijziging dient van de consolidatiekring (bijvoorbeeld door fusies en/of overnames) de relatiebeheerder bij DNB op de hoogte te worden gesteld. Gaat het om een deelneming in een *buitenlandse* entiteit dan dient deze vanwege internationale statistische regels niet te worden meegeconsolideerd. Zie verder ook 3.1 Formulier AD: Deelnemingen van uw instelling.

Indien toepassing van het voorgaande tot vragen en/of problemen leidt of geen reëel beeld geeft van de economische werkelijkheid, dient u contact op te nemen met uw relatiebeheerder bij DNB.

De rapporteur die de gezamenlijke rapportage opstelt en aanlevert, is verantwoordelijk voor het nakomen van de rapportageverplichtingen van de rapporteurs namens wie wordt gerapporteerd. Sancties als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van de rapportageverplichtingen zullen derhalve aan deze rapporteur worden opgelegd. Correspondentie met betrekking tot de gezamenlijke rapportage wordt verstuurd naar het correspondentieadres van de rapporteur die de rapportage verzorgt.

1.7 Zelfstandige statistische eenheid

Een eenheid is in statistisch opzicht zelfstandig indien die eenheid beschikt over:

- volledige boekhouding
- zelfstandige beslissingsbevoegdheid.

Eenheden zijn zelfstandig als zij onder andere goederen en activa zelf van eigenaar kunnen laten veranderen, zelf verplichtingen kunnen aangaan, zelf verantwoordelijk zijn voor economische beslissingen, een eigen bestuur hebben en zich zelf kunnen opheffen.

Pas als is vastgesteld dat een eenheid zelfstandig is, komt de vraag aan de orde wat voor soort vordering de rapporteur heeft op die eenheid (effect, deelneming, participatie e.d.), en op welk formulier in DRA dit dan gemeld dient te worden.

Toepassing van deze uitgangspunten kunt u het best met uw relatiebeheerder bespreken.

1.8 Economische eigendom

Belangrijk is het begrip economisch eigendom en niet zozeer het juridisch eigendom. Voor de statistiek is dit het uitgangspunt bij de DRA-rapportages. Dat betekent dat alle beleggingen van ondernemingen voor rekening en risico van deze onderneming zelf dan wel van hun deelnemers moeten worden gemeld. Ingeleende effecten bijvoorbeeld, die weliswaar (tijdelijk) het juridisch eigendom van de entiteit zijn,

worden dus niet als het economisch eigendom van de rapporteur beschouwd, en moeten dus niet worden gerapporteerd. Uitgeleende effecten blijven wel het economisch eigendom van de rapporteur.

1.9 Vertegenwoordiging

Rapporteurs rapporteren normaliter zelfstandig, dat wil zeggen zonder tussenkomst van derden, aan DNB. Een rapporteur kan echter zijn al dan niet gezamenlijke rapportage laten verzorgen door een externe partij (een vertegenwoordiger). De rapporteur blijft te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van de rapportageverplichtingen. Sancties als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van rapportageverplichtingen worden derhalve aan de rapporteur opgelegd.

Aan vertegenwoordiging zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- a) De rapporteur stelt DNB onverwijld op de hoogte van de aanstelling van een vertegenwoordiger en van wijzigingen ten aanzien hiervan;
- b) De vertegenwoordiger mag alleen namens een rapporteur rapporteren als de gehele rapportageplicht wordt overgenomen van de rapporteur;
- c) DNB verzendt alle correspondentie op naam van de rapporteur naar het correspondentieadres van de vertegenwoordiger. Dit betekent dat ook eventuele correspondentie in verband met het opleggen van sancties naar het adres van de vertegenwoordiger wordt verzonden.
- d) De vertegenwoordiger is ingezetene.

1.10 Structuur van het rapportagemodel

Het rapportagemodel kent een algemene structuur waarbij transacties (nodig voor de sectorrekeningen en betalingsbalans) en posities van vorderingen en verplichtingen (nodig voor de internationale investeringspositie en de sectorrekeningen) in hun onderlinge samenhang moeten worden gerapporteerd. In de rapportage vindt een reconciliatie (herleiding) plaats van begin- en eindstanden van financiële activa en passiva met alle tussenliggende mutaties (zie Tabel 1). Dit houdt overigens niet in dat alle posten in de rapportageformulieren ook daadwerkelijk moeten worden ingevuld.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat transacties en posities slechts op één plek in de rapportageformulieren dienen te worden verantwoord. Bij twijfel over de juiste rubricering van transacties en standen wordt geadviseerd qua definities zoveel mogelijk aan te sluiten bij hetgeen gebruikt wordt voor de externe verslaggeving of, voor zover dit niet van toepassing is, de interne concernverslaggeving. Tot slot dient opgemerkt te worden dat alle transacties en mutaties altijd bruto dienen te worden gerapporteerd (zie paragraaf 1.11).

Uit dit algemene rapportagemodel volgt een formulierenset. De formulierenset bestaat uit formulieren voor activa- en passivaposten inclusief het bijbehorende inkomen. De formulieren bevatten kolommen voor:

Activa/Passiva

- Land. Dit is het land van vestiging van de betrokken debiteur/crediteur (zie verder de specifieke richtlijnen per formulier: voor effectenverkeer geldt bijvoorbeeld het land van de emittent). Uitzondering hierop vormen transacties en posities met internationale instellingen zoals de ECB, de BIS en het IMF, welke

niet moeten worden verantwoord onder de code van het land van vestiging van de betreffende instelling, maar met afzonderlijke landcodes (veelal beginnend met de letter X). Binnenlandse transacties en posities dienen op Nederland gerapporteerd te worden (landcode: NL). Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

- Sector. Dit is de sector van de betrokken debiteur/crediteur. Deze indeling dient gemaakt te worden volgens de in bijlage II vermelde definities en codering.
- Beginstand activa/passiva. Dit is de positie aan het begin van de rapportageperiode. De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de vorige rapportageperiode. Aansluitingsverschillen in standen, bijvoorbeeld als gevolg van fusie, zijn niet toegestaan. De in dergelijke gevallen ontstane verschillen dienen te worden verantwoord onder de kolom 'overige mutaties'.
- Mutaties gedurende de rapportageperiode, te specificeren in:
 - Transacties (toename/afname activa/passiva). De bruto transacties gedurende de rapportageperiode moeten in totalen per land worden gewaardeerd tegen marktprijzen. Bij sommige onderdelen mag worden volstaan met de netto mutatie;
 - Winst/verlies. Deze kolom komt alleen voor bij kapitaal deelnemingen;
 - Gedecleard dividend. Deze kolom komt alleen voor bij kapitaal deelnemingen;
 - Wisselkoersveranderingen. Onder deze rubriek vallen waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers;
 - Prijsmutaties. Hieronder op te nemen veranderingen in de (markt-)prijs;
 - Overige mutaties. Hieronder vallen alle overige verschillen ten opzichte van eerder gerapporteerde gegevens. Hieronder vallen met name:
 - verliezen van activa door ernstige misdrijven;
 - eenzijdige kwijtschelding van schulden;
 - herclassificatie van een institutionele eenheid van de ene sector naar de andere sector;
 - herclassificatie van het ene naar het andere instrument;
 - overbrengen van bewaring van effecten naar een ander land. Voor formulier AEN geldt dat wanneer de bewaring van Nederlandse effecten van het ene land naar het andere land wordt overgebracht, dit ook onder overige mutaties moet worden gerapporteerd;
 - uitkering van stock dividend (zie onder);
 Ter voorkoming van vragen achteraf wordt aanbevolen om substantiële bedragen specifiek toe te lichten bij uw relatiebeheerder.
- Eindstand activa/passiva. Dit is de positie aan het eind van de rapportageperiode.

Bijbehorend inkomen

- Beginstand aangegroeide rente. Dit is de stand van de aangegroeide rente aan het begin van de rapportageperiode sinds de laatste rentevergoeding. De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode.
- Mutaties gedurende de rapportageperiode, te specificeren in:
 - Aangegroeide rente in de loop van de periode. De rente moet worden geboekt in de periode waarin deze is ontstaan. Daarom wordt in deze kolom de rente gevraagd die in de loop van de rapportageperiode is aangegroeid bij de te vorderen/verschuldigde hoofdsom. Bij leningen moet de aangegroeide rente in het renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen. Bij negatieve rente dient 1 te worden ingevoerd. Dit omdat geen negatieve rentes kunnen worden ingevuld, maar zo wel duidelijk is dat daarvan sprake is.

- Ontvangen rente in de loop van de periode. Hier wordt de bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) vermeld die in de gevraagde rapportageperiode is ontvangen.
- Betaalde rente in de loop van de periode. Hier wordt de bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) vermeld die in de gevraagde rapportageperiode is betaald.
- Renteverschillen. Hieronder vallen alle waarderingsverschillen ten opzichte van eerder gerapporteerde rentegegevens.
- Eindstand aangegroeide rente. Dit is de stand van de aangegroeide rente aan het eind van de rapportageperiode.
- Ontvangen/betaald dividend. Hier wordt het bruto dividend (vóór aftrek van dividendbelasting) vermeld dat in de gevraagde rapportageperiode is ontvangen c.q. betaald.

Eenheid en afronding van te rapporteren bedragen

De cijfers mogen uitsluitend worden gerapporteerd in duizenden euro's (EUR). De bedragen moeten daarbij worden afgerond op hele eenheden van 1.000 (bijvoorbeeld: EUR 1.250.490 wordt 1.250). Afronding dient alleen te geschieden op het niveau waarop gerapporteerd wordt. Met andere woorden, indien een te rapporteren bedrag een optelling van meerdere afzonderlijke bedragen is, dan moeten eerst de niet-afgeronde bedragen worden opgeteld waarna het afgeronde totaal wordt ingevuld.

Rapportage van effecten

In deze DRA-rapportage dienen alleen nog niet-beursgenoteerde aandelen te worden gerapporteerd. Dat kan alleen geaggregeerd, zonder eventuele ISIN-code. Niet-beursgenoteerde aandelen met ISIN-code dienen dus ook hierin te worden opgenomen.

Effecten dienen te worden gerapporteerd in de Maandeffectenrapportage (MER) via het rapportageportal Digitaal Lokaal Rapportages (DLR). Daarbij gaat het om beursgenoteerde aandelen, participaties in beleggingsinstellingen en schuld papier. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de Handleiding op de webpagina van het DLR.²

Indien uw onderneming (c.q. groep van ondernemingen) effecten bezit of uitstaande (uitgegeven) effecten heeft voor een bedrag lager dan EUR 5 miljoen, dan kunt u voor ondernemingen in de sectoren S.125 en S.126 een vrijstelling aanvragen bij het rapportageteam van de Overige Financiële Instellingen (OFI's) via e-mailadres ofi@dnb.nl en voor ondernemingen in de sectoren S.127B bij uw relatiebeheerder.

Als het effectenbezit of de uitgegeven effecten door uw onderneming later boven deze EUR 5 miljoen uitkomt, dient u dat via hetzelfde e-mailadres of aan uw relatiebeheerder te melden. De vrijstelling zal dan worden opgeheven. Mocht later worden vastgesteld dat daarvan al eerder sprake was, dan kan DNB met terugwerkende kracht een rapportageverplichting opleggen.

DNB behoudt het recht voor om de minimumgrens van EUR 5 miljoen aan te passen als dit voor de kwaliteit van de statistieken nodig is.

² <https://www.dnb.nl/statistiek/digitaal-loket-rapportages/statistische-rapportages/maand-effecten-rapportage/>.

1.11 Saldering

Instellingen kunnen binnen een rapportageperiode transacties van dezelfde soort maar tegengesteld van karakter hebben. Ook kunnen zij dezelfde soort balanspost zowel aan de actiefzijde als aan de passiefzijde van de balans hebben staan. Deze transacties en posities mogen **niet** worden gesaldeerd, behalve uit hoofde van consolidatie tussen groepsmaatschappijen die gezamenlijk rapporteren. Met andere woorden, zowel posities als de mutaties daarin moeten in principe bruto worden gerapporteerd. Op deze regel mag alleen een uitzondering worden gemaakt indien dit expliciet bij een (sub)formulier is vermeld (bijvoorbeeld subformulier AO-RC).

Bedragen in duizenden euro's

Tabel 1: Reconciliatiemodel directe rapportages

Soort activa/ passiva	Land van vestiging debiteur/ crediteur	Vordering/verplichting							Rente					Stand aange- groide rente aan het einde van het kwartaal
		Stand aan het begin van het kwartaal (excl. aange- groide rente)	Mutaties gedurende het kwartaal				Stand aan het eind van het kwartaal (excl. aange- groide rente)	Stand aange- groide rente aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal			Waarde -rings- en andere verschil -len		
			Transacties	Herwaardering	Overige mutaties	Transacties			Ontvange n rente in de loop van het kwartaal	Betaalde rente in de loop van het kwartaal				
Sector van de debiteur/ crediteur		Toename activa/ passiva	Afname activa/ passiva	Wissel- koers- verande- ringen	Prijs- mutaties			Aange- groide rente in de loop van het kwartaal	Ontvange n rente in de loop van het kwartaal					
(1)	(2a/2b)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)

Reconciliatie vordering/verplichting: stand aan het begin van het kwartaal (kolom 3) + mutaties gedurende het kwartaal (kolom 4 – 5 + 6 + 7 + 8) = stand aan het einde van het kwartaal (kolom 9)

Reconciliatie rente op activa: stand aan het begin van het kwartaal (kolom 10) + mutaties gedurende het kwartaal (kolom 11 – 12 + 13 + 14) = stand aan het inde van het kwartaal (kolom 15).

Reconciliatie rente op passiva: stand aan het begin van het kwartaal (kolom 10) + mutaties gedurende het kwartaal (kolom 11 + 12 –13 + 14) = stand aan het inde van het kwartaal (kolom 15).

1.12 Tekonventie

Begin- en eindstanden

Algemeen geldt dat de (zonder teken) gerapporteerde begin- en eindstanden op de formulieren voor activa als vorderingen, en de begin- en eindstanden op de formulieren van passiva als verplichtingen worden beschouwd. Standen van zowel activa als passiva dienen daarom als positieve bedragen (zonder teken) te worden gemeld. Het is derhalve niet toegestaan standen met een minteken te rapporteren, behoudens de hieronder genoemde uitzonderingen.

Uitzonderingen

Bij een beperkt aantal subformulieren is het wel mogelijk negatieve begin- en eindstanden (met minteken) in te vullen. Dit betreft de standen van kapitaal deelnemingen die (aan zowel de activakant als de passivakant) negatief kunnen zijn, beleggingen in niet-beursgenoteerde aandelen in geval van shortposities (formulieren AEB en AEN) en de saldi van rekeningen-courant (subformulier AO-RC) die zowel een vordering als een schuld kunnen inhouden (zie verder de toelichting op subformulier AO-R). Voor genoemde subformulieren geldt dat negatieve standen c.q. schulden met een minteken moeten worden gemeld.

Transacties

De in de transactiekolommen gemelde transacties dienen zonder teken te worden gerapporteerd, aangezien onderscheid wordt gemaakt tussen aan- en verkopen, opname en aflossing van een lening, toe- of afname van een rekening-courant saldo, etc.

Herwaarderingen/Overige mutaties

Bij herwaarderingen en overige mutaties kunnen mutaties worden gemeld die zowel een toename (plusteken) als een afname (minteken) van de stand inhouden.

Inkomen

Inkomen op financiële activa en passiva dient over het algemeen zonder teken gerapporteerd te worden. Uitzonderingen hierop zijn de post exploitatieresultaat op onroerend goed op het formulier ADO-C en ontvangen dividend op de AEB/AEN-formulieren (in DRA alleen nog voor niet-beursgenoteerde aandelen).

Winst- en verliesrekening

De bedragen op de formulieren voor de winst- en verliesrekening (alle formulieren beginnend met WV) dienen zonder teken gerapporteerd te worden. Uitzondering hierop vormt het subformulier WVA-R (resultaten).

1.13 Waarderingsgrondslagen en omrekening naar euro

De te rapporteren posities (begin- en eindstanden) dienen in beginsel te worden gewaardeerd tegen de geldende *marktprijzen* (maar zie uitzondering hieronder). Voor de waardering van de eindstanden dient gebruik te worden gemaakt van marktprijzen per kwartaalultimo, waarbij bedragen in vreemde valuta naar euro dienen te worden omgerekend tegen de vastgestelde referentie(midden-)koers op de laatste dag van de betreffende kwartaal³. Indien u in uw systemen beschikt over eigen marktconforme wisselkoersen, dan mag u hiervan bij de omrekening gebruik maken.

³ Voor informatie over wisselkoersen kunt u terecht op de website van DNB (<https://statistiek.dnb.nl/statistiek>)

Voor de beginstanden per kwartaal dient hierbij te worden uitgegaan van de ultimo marktprijzen en ultimo wisselkoersen van de voorliggende rapportageperiode. Indien actuele marktprijzen (c.q. recente transactiepreisen) niet voorhanden zijn, zoals bij niet-beursgenoteerde effecten, dan zijn zorgvuldige benaderingen van de actuele waarden acceptabel. Bij transacties komt de marktprijs in vrijwel alle gevallen overeen met de feitelijk overeengekomen transactiewaarde. Omrekening van transacties in vreemde valuta naar euro dient plaats te vinden tegen de vastgestelde referentie(midden-)koers van de dag waarop de transactie heeft plaatsgevonden, dan wel de bij de transactie feitelijk gehanteerde wisselkoers. Bij de melding van netto-mutaties in vreemde valuta (subformulier AO-RC) kan worden volstaan met de omrekening van de netto mutatie per valutasoort tegen de gemiddelde kwartaal (midden-) koers van het betreffende rapportagekwartaal.

Een uitzondering: uitstaande leningen waarden tegen nominale waarde

Volgens internationale statistische standaarden (zoals ESA2010 en ECB-verordeningen) moeten alle *uitstaande* leningen en andere vorderingen en verplichtingen voorkomend op de subformulieren AO en PO gewaardeerd worden tegen de *nominale waarde* (dat is oorspronkelijk verstrekte lening minus aflossingen). Dit geldt ook voor transacties waarbij nieuwe vorderingen of verplichtingen ontstaan. Conform deze voorschriften dienen de standen van alle leningen tegen de nominale waarde in de DRA-rapportage te worden opgenomen. Voor één type transactie geldt een andere waardering: als een bestaande lening aan een andere eenheid wordt verkocht (dan wel van een andere eenheid wordt gekocht, bijvoorbeeld een pakket hypotheek van een andere financiële instelling), dan dient deze verkoop (of aankoop) tegen transactiewaarde te worden gerapporteerd. Als deze transactiewaarde afwijkt van de nominale waarde, dient het verschil als prijsmutatie te worden verantwoord. Eventuele mutaties als gevolg van wisselkoersveranderingen bij leningen in vreemde valuta dienen niet als prijsmutatie maar als wisselkoersmutaties te worden opgenomen. Zie ook paragrafen 3.5 Overige activa en 5.4 Overige passiva.

Eindstanden in vreemde valuta van kapitaal deelnemingen en onroerend goed in het buitenland dienen naar euro te worden omgerekend tegen de vastgestelde referentie(midden-)koers op de laatste dag van het betreffende kwartaal. Voor de beginstanden dient hierbij te worden uitgegaan van de ultimo wisselkoersen van het voorliggende kwartaal.

De te rapporteren posities kapitaal deelnemingen en onroerend goed (begin- en eindstanden) dienen in beginsel eveneens te worden gewaardeerd tegen de geldende marktprijzen (actuele waarde). Bij kapitaal deelnemingen in *niet-beursgenoteerde aandelen* kan worden volstaan met een waardering van de deelneming op basis van de netto-vermogenswaarde⁴. Bij het ontbreken van gegevens over de netto-vermogenswaarde van de deelneming kan noodgedwongen worden volstaan met vermelding van de boekwaarde van de deelneming (bijvoorbeeld op basis van de historische kostprijs). Deze waarderingsgrondslag is uitsluitend toegestaan bij:

- Minderheidsdeelnemingen waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde ontbreekt;
- Meerderheidsdeelnemingen in een ingezetene subholding, die wordt gehouden door een buitenlandse moeder, waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde bij de ingezeten subholding ontbreekt (omdat de consolidatie slechts op het niveau van de moedermaatschappij plaats vindt).

⁴ Voor het begrip 'netto-vermogenswaarde' wordt verwezen naar de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

1.14 Tijdstip van waarneming voor effecten

Posities en de mutaties in effecten dienen in de Maandeffectenrapportage in principe gerapporteerd te worden op basis van handelsdatum (trade date). Indien dit niet mogelijk is mogen de gegevens ook op basis van settlementdatum worden gerapporteerd. Onder handelsdatum moet verstaan worden de datum waarop de transactie tot stand komt. De settlementdatum is de datum waarop de wijziging in de effectenposities daadwerkelijk in de bewaaradministratie wordt doorgevoerd en waarop de geldelijke afwikkeling plaats vindt. In geval van rapportage op basis van handelsdatum dienen de gelden die uit hoofde van de transacties nog te vorderen c.q. nog verschuldigd zijn, onder overige activa (AO-OK) dan wel overige passiva (PO-OK) te worden verantwoord. Indien de gegevens op basis van handelsdatum worden gerapporteerd en een transactie wordt, om welke reden dan ook, niet volgens de oorspronkelijk overeengekomen transactievoorwaarden uitgevoerd, dan dient hiervoor in dezelfde rapportageperiode (als handels- en settlementdatum in dezelfde periode vallen) of in de daaropvolgende rapportageperiode (als handels- en settlementdatum niet in dezelfde periode vallen) voor gecorrigeerd te worden. Een rapportageperiode loopt vanaf de sluiting van de handel op de laatste handelsdag van het kwartaal ervoor tot de sluiting van de handel op de laatste handelsdag van de het kwartaal.

1.15 Schattingen

In sommige gevallen kunnen op het moment van uitvraag bepaalde gegevens nog niet definitief beschikbaar zijn. Het is dan toegestaan om schattingen te rapporteren. Deze schattingen dienen zo spoedig mogelijk te worden herzien met de werkelijke/definitieve cijfers door middel van herrapportages (zie ook 1.3 Herrapportage).

1.16 Rapportageformulieren OFK

De kwartaalrapportage sectorrekeningen en betalingsbalans bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AD	Activa: deelnemingen door de rapporterende onderneming en/of door meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappijen (excl. via beursgenoteerde aandelen)
Formulier ADO	Activa: onroerend goed
Formulier AEB	Activa: beleggingen in buitenlandse effecten (alleen niet-beursgenoteerde aandelen)
Formulier AEN	Activa: beleggingen in Nederlandse effecten (alleen niet-beursgenoteerde aandelen)
Formulier ANF	Activa: immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa
Formulier AO	Activa: overige activa
Formulier D	Financiële derivaten
Formulier PD	Passiva: deelnemingen en in de rapporterende onderneming en/of meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappijen (excl. via beursgenoteerde aandelen)

Formulier	Inhoud
Formulier PEN	Passiva: door de rapporterende onderneming uitgegeven effecten (alleen niet-beursgenoteerde aandelen)
Formulier PV	Passiva: voorzieningen
Formulier PO	Passiva: overige passiva
Formulier WVB	Winst- en verliesrekening: baten en lasten
Formulier WVU	Winst- en verliesrekening: buitengewone baten en lasten
Formulier WVA	Winst- en verliesrekening: andere W&V variabelen
Formulier GD	Goederen en diensten binnen en buiten concernverband

1.17 Indiening via e-Line Betalingsbalans

Indiening van de rapportage dient plaats te vinden via de DNB-internetapplicatie e-Line Betalingsbalans. Deze wordt via een specifieke website standaardsoftware ter beschikking gesteld aan de rapporteur. Door deze aanpak hoeft geen lokale installatie bij de rapporteurs plaats te vinden. De beoogde applicatie is uiteraard adequaat beveiligd. Het inloggen op e-Line betalingsbalans vindt plaats via eHerkenning. U kunt eHerkenning zien als een DigiD voor ondernemingen. Met het gebruik van eHerkenning sluit DNB aan op de Nederlandse standaard voor authenticatie en machtiging. Rapporteurs dienen eHerkenning tijdig aan te vragen. Zie voor verdere bijzonderheden m.b.t eHerkenning en voor richtlijnen voor het gebruik van e-Line Betalingsbalans de webpagina van e-Line Betalingsbalans via website www.dnb.nl. Via deze internetapplicatie wordt onder meer de mogelijkheid geboden om op een centrale plaats commentaar en/of toelichtende tekst aan de rapportage toe te voegen.

1.18 Contactgegevens

Hieronder vindt u de contactgegevens van De Nederlandsche Bank.

Algemene contactinformatie

De Nederlandsche Bank NV

Divisie Statistiek

Afdeling Financiële Sectorrekeningen (FSR) <voor instellingen in sectoren

S.125/S.126>

Afdeling Betalingsbalans en Effecten Statistieken (BBES) <voor instellingen in sector S.127B>

Postbus 98

1000 AB Amsterdam

Voor inhoud van rapportage

Voor inhoudelijke zaken aangaande de rapportages kunt u telefonisch contact opnemen met uw relatiebeheerder of een e-mail sturen.

Voor ondernemingen in S.125 en S.126 is ook e-mailadres ofi@dnb.nl van het rapportageteam van de Divisie Statistiek van DNB voor Overige Financiële Instellingen (OFI's) beschikbaar.

Voor registergegevens

Voor nadere inlichtingen betreffende registergegevens kunt u contact opnemen met het registerteam van de Divisie Statistiek van DNB via onderstaand e-mailadres. Wijzigingen van registergegevens kunt u ook per e-mail doorgeven (zie ook hoofdstuk 2. Registergegevens).

e-mail: sir.dra@dnb.nl

Voor verzoek tot uitstel

Mocht blijken dat binnen de gestelde termijn niet aan de rapportageverplichting kan worden voldaan, dan kan incidenteel, tot uiterlijk 1 werkdag voor het verstrijken van de uiterste inzenddatum een met redenen omkleed schriftelijk verzoek tot uitstel per brief of e-mail worden ingediend bij de uitstelcoördinator via onderstaande adressen.

DNB, Divisie Statistiek, afdeling FSR, Postbus 98, 1000 AB Amsterdam

e-mail: uitstel@dnb.nl

Voor storingen bij e-Line Betalingsbalans of technisch ondersteuning

Voor nadere informatie betreffende e-Line Betalingsbalans (inclusief technische ondersteuning of vragen bij storingen) kunt u contact opnemen met de servicedesk:

Telefoonnummer: 020-5246111

e-mail: servicedesk@dnb.nl

2 Registergegevens

2.1 Formulier: Registergegevens algemeen

Op formulier 1 (Registergegevens algemeen) wordt algemene registerinformatie getoond, zoals deze van de rapporteur in het DNB-register is vastgelegd op basis van een door de rapporteur ingevuld registratieformulier. Het gaat hier om:

- Gegevens van de rapporteur: naam, correspondentie- en bezoekadres.
- Gegevens van diens vertegenwoordiger (voor zover van toepassing): naam, correspondentie- en bezoekadres.
- Overige gegevens: registratienummer DNB en inschrijvingsnummer bij Kamer van Koophandel.

Wijzigingen in registergegevens moeten bij voorkeur per e-mail (sir.dra@dnb.nl) of anders schriftelijk (DNB, Divisie Statistiek, afdeling FSR, Postbus 98, 1000 AB Amsterdam) worden doorgegeven.

2.2 Formulier: Registergegevens specifiek

Op formulier 2 (Registergegevens specifiek) wordt specifieke registerinformatie getoond, zoals deze van de rapporteur in het DNB-register is vastgelegd. Het gaat hier om:

- Rapportageprofiel
- Boekjaar van de rapporteur
- Contactperso(o)n(en)
- Overzicht Nederlandse ingezetenen die in de rapportage zijn inbegrepen (100% geconsolideerd)
- Te rapporteren periode

Wijzigingen in registergegevens moeten bij voorkeur per e-mail (sir.dra@dnb.nl) of anders schriftelijk (DNB, Divisie Statistiek, afdeling FSR, Postbus 98, 1000 AB Amsterdam) worden doorgegeven.

3 Formulieren voor activa (vorderingen)

3.1 Formulier AD: Deelnemingen van uw onderneming

Begrippen en definities

Op kwartaalbasis moet subformulier AD-C worden ingevuld in geval er door de onderneming in het kapitaal van een andere onderneming wordt deelgenomen. De subformulieren AD-A (algemene informatie) en AD-C (volledige reconciliatie van de cijfers) worden ingevuld over deelnemingen door uw instelling in het kapitaal van ondernemingen, zowel ingezetene als niet-ingezetene. Er is een rechtstreeks *verband tussen beide*: in AD-C geven rapporteurs bedragen over hun deelnemingen, in AD-A de bijbehorende namen en andere kwalitatieve kenmerken van die deelnemingen.

Deelnemingen alleen als belang $\geq 10\%$ of als cross-participatie

Voor de kwalificatie van een deelneming dient puur gekeken te worden naar de relatieve omvang en is sprake van een deelneming als het belang ten minste 10% is. Zij vallen daarmee binnen het statistische begrip 'directe investeringen'. Cross-participaties (door u of in uw dochterondernemingen) van kleiner dan 10% vallen ook onder de 'directe investeringen' en dienen daarom altijd op het deelnemingenformulier te worden verantwoord. (indien deze groter dan of gelijk worden aan 10%, moeten zij worden gemeld onder deelnemingen groter dan of gelijk aan 10%).

Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier AD-C (en AD-A)

Er wordt van een deelneming gesproken als de Nederlandse rapporterende onderneming ten minste 10% van het aandelenkapitaal van een niet-ingezetene, of - voor zover van toepassing - ingezetene onderneming bezit. Dit betekent dat op formulier AD-C de regel "Uw deelnemingen kleiner dan 10% in ondernemingen" niet meer mag worden ingevuld. Deze gegevens dienen op het formulier over effecten te worden gemeld (met een volledige reconciliatie). (N.B.: cross-participaties kleiner dan 10% moeten nog wel worden verantwoord.)

Uitzondering: posities in beleggingsfondsen en geldmarktfondsen worden niet als deelneming beschouwd maar als 'portfolio investment', ongeacht het relatieve belang. Het zijn trouwens sowieso effecten, die in de Maandeffectenrapportage moeten worden gemeld.

De vorm waarin wordt deelgenomen kan van geval tot geval verschillen:

- via aandelenkapitaal: door een gehele of gedeeltelijke deelname door de onderneming in het aandelenvermogen van een andere onderneming of door een andersoortige kapitaalbijdrage (bijvoorbeeld in verband met de afdekking van verliezen);
- anders dan via aandelen: door middel van de verschaffing van werkkapitaal door uw onderneming aan dochterondernemingen voor zover geen zelfstandige juridische eenheid (bijkantoren en/of branches).

Kapitaaldeelnemingen beperken zich niet tot de transacties waarbij een fysieke geldstroom plaatsvindt, maar komen ook voor in geval van bijvoorbeeld:

- aandelenruil;
- inbreng van activa en/of passiva (tegen aandelen);

- omzetting van dividend, lening of rekening-courant in aandelen. Hiervan dient u tevens de tegenpost te melden op subformulier AD-C (dividend) c.q. subformulier AO-LL (lening) respectievelijk subformulier AO-RC (rekening-courant).

Achtergestelde en eeuwigdurende leningen vallen niet onder het begrip deelnemingen. Zij dienen te worden verantwoord onder langlopende leningen (subformulier AO-LL).

De kapitaaldeelnemingen moeten – gemeten naar de stand aan het begin van het kwartaal – uitgesplitst worden naar de volgende categorieën:

1. **uw deelnemingen groter dan of gelijk aan 10% in ondernemingen/branches.** Hiervan is sprake als er een blijvend belang is van tenminste 10% in het aandelenkapitaal of gelijkwaardig vermogen. Tot deze rubriek behoren ook alle juridisch niet-zelfstandige in het buitenland gevestigde branches of bijkantoren. Ook deelnemingen in aandeelhouders (cross-participaties), mits deze groter dan of gelijk zijn aan 10%, vallen hieronder. Deelnemingen tussen ingezetene groepsmaatschappijen die in de rapportage meegeconsolideerd zijn, mogen uiteraard niet gerapporteerd worden;
2. **uw deelneming in uw aandeelhouders (cross-participaties) kleiner dan 10%.** Hiervan is sprake wanneer er voor minder dan 10% wordt deelgenomen in het vermogen van uw aandeelhouders. Cross-participaties groter dan of gelijk aan 10% moeten worden verantwoord onder rubriek 1.

In te vullen gegevens subformulier AD-A

Op dit formulier dienen de volgende gegevens te worden gemeld met betrekking tot de deelnemingen die op subformulier AD-C zijn inbegrepen:

- naam van de onderneming waarin wordt deelgenomen;
- het land van vestiging van de deelneming (zie bijlage I);
- de sector van de onderneming waarin wordt deelgenomen (zie bijlage II);
- het percentage waarvoor in het kapitaal van de onderneming wordt deelgenomen per het einde van het boekjaar;
- de grondslag (marktwaaarde, netto vermogenswaarde of historische kostprijs) volgens welke de deelneming is gewaardeerd.

In te vullen gegevens subformulier AD-C

Land waarin is geïnvesteerd

Onder 'land waarin is geïnvesteerd' dient het land van vestiging van de deelneming te worden vermeld. Een lijst met te gebruiken land-codes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Sector waarin geïnvesteerd is

Deze uitsplitsing naar de sector van de deelneming dient te worden gemaakt volgens de in bijlage II vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van het kwartaal

De 'stand aan het begin van het kwartaal' dient overeen te komen met de eindstand van het vorige kwartaal. Onder 'stand aan het eind van het kwartaal' dient, naar rato van het percentage van de deelneming(en), het aandeel te worden gemeld in de waarde van de deelneming(en), getotaliseerd per land en sector waarin geïnvesteerd is, aan het eind van het kwartaal. In geval van niet-beursgenoteerde aandelen dient in principe het aandeel in de netto-vermogenswaarde van de deelneming te worden gemeld. Indien deze informatie niet beschikbaar is, kan noodgedwongen worden

volstaan met vermelding van de boekwaarde van de deelneming (bijvoorbeeld op basis van de 'net equity value' of de historische kostprijs). Deze waarderingsgrondslag is uitsluitend toegestaan bij:

- minderheidsdeelnemingen waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde ontbreekt;
- meerderheidsdeelnemingen in een ingezetene subholding, die wordt gehouden door een buitenlandse moeder, waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde bij de subholding ontbreekt (omdat de consolidatie slechts op het niveau van de moedermaatschappij plaatsvindt).

Aan-/verkopen van deelnemingen; boekwinsten/-verliezen op deelnemingen rapporteren als prijsmutatie

De 'aan- en verkopen' gedurende het jaar inzake kapitaaldeelnemingen in ondernemingen dienen bruto (dat wil zeggen: aankopen en verkopen afzonderlijk) getotaliseerd per land én per sector van deelneming te worden verantwoord. Bij de verkoop van deelnemingen worden boekwinsten of -verliezen gerealiseerd. Deze verkoop dient als transactie te worden geboekt tegen de verkoopprijs. Boekwinsten of -verliezen op de verkoop van deelnemingen moeten als prijsmutatie worden gerapporteerd.

Voor de rapportage wordt dit hieronder geïllustreerd met een voorbeeld.

Stel dat entiteit A twee deelnemingen heeft: B en C. Beide staan voor EUR 100 miljoen op de balans. In periode 1 verkoopt entiteit A deelneming B voor EUR 150 miljoen. Omdat deze deelneming slechts voor EUR 100 miljoen in de boeken staat, moet de waardering naar EUR 150 miljoen gebracht worden door middel van een prijsmutatie van EUR +50 miljoen. Tabel 1 geeft deze boeking weer voor de activa.

Tabel 1: rapportage boekwinst bij verkoop deelneming

Subformulier AD-C								
Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal							Stand aan het eind van het kwartaal
	Transacties				Herwaardering		Overige mutaties	
	Aankopen	Verkopen	Winst/ verlies	Gedecle- reerd dividend	Wisselkoers- verande- ringen	Prijs- mutaties		
200.000	0	150.000	0	0	0	50.000	0	100.000

Onder aan- en verkopen vallen ook:

- kapitaalstortingen;
- de afdekking van verliezen (= informele kapitaalstortingen);
- storting van werkkapitaal in buitenlandse branche(s);
- terugstortingen van aandelenkapitaal door de deelneming;
- conversie van leningen of rekening-courant in aandelen, omzetting van stockdividenden, etc. (hiervan dient u tevens de tegenpost te melden op subformulier AD-C (dividend) c.q. subformulier AO-LL (lening) respectievelijk subformulier AO-RC (rekening-courant)).

Wanneer de instelling via aankopen geleidelijk aan een belang in een onderneming verwerft, dienen deze aankopen als belegging (bij beursgenoteerde aandelen in de Maandeffectenrapportage, bij niet-beursgenoteerde aandelen via formulier AEB/AEN) te worden verantwoord. Zodra echter de deelneming het belang van 10%

of meer overschrijdt, dient herrubricering plaats te vinden van effectenbezit naar directe investering (kapitaaldeelname). De op- en afboeking van de hiermee gemoeide stand dient te worden verantwoord in de kolom 'overige mutaties' van de betreffende formulieren. Neemt u hierover graag contact op met de relatiebeheerder van DNB. Wanneer het belang van de rapporteur in de onderneming schommelt rond de 10%, dient een maatwerkoplossing te worden gevonden. Ook hiervoor kan contact worden opgenomen met uw relatiebeheerder bij DNB.

Ontvangen dividend naar aanleiding van winsten uit niet-operationele activiteiten van de deelneming, zoals een buitengewone bate uit de verkoop van een deelneming, mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkoop' gerapporteerd te worden voor hetzelfde bedrag aan dividend minus de dividendbelasting (dus op netto-basis). Ook ontvangen dividend dat door de uitkerende entiteit jaren lang is opgespaard en nu 'ineens' in zijn geheel wordt uitbetaald, mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkoop' gerapporteerd te worden. Dividend dat afkomstig is uit het operationele resultaat uit het lopende jaar, dient niet hierin te worden inbegrepen maar als dividend te worden gerapporteerd.

Superdividend tegenboeken als prijsmutatie

Uitkering van superdividend (te rapporteren als kapitaalonttrekking) dient te worden tegengeboekt als prijsmutatie.

Voor de rapportage wordt dit hieronder geïllustreerd met een voorbeeld. Stel entiteit A (de rapporterende onderneming) heeft een deelneming B. Entiteit B staat voor EUR 100 miljoen op de balans. In periode 1 verkoopt entiteit B een deelneming waarop een boekwinst van EUR 50 miljoen wordt gerealiseerd, en keert deze boekwinst in de vorm van dividend uit aan entiteit A. Omdat dit dividend resulteert uit de verkoop van een deelneming wordt het als superdividend beschouwd en geboekt als kapitaalonttrekking. Het effect van deze kapitaalonttrekking op de waardering van deelneming B op de balans van A dient een prijsmutatie van EUR 50 miljoen te worden gerapporteerd (tabel 2).

Tabel 2: Rapportage ontvangen superdividend

Subformulier AD-C								
Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal							Stand aan het eind van het kwartaal
	Transacties				Herwaardering		Overige mutaties	
	Aankopen	Verkopen	Winst/verlies	Gedeclareerd dividend	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
100.000	0	50.000	0	0	0	50.000	0	100.000

Winst/verlies

Onder 'winst/verlies' dient de aan de deelneming toe te rekenen winst respectievelijk verlies dat is ontstaan uit operationele activiteiten te worden gemeld na belastingen, exclusief buitengewone baten en lasten en vóór winstverdeling. Indien de stand van de deelneming is gewaardeerd tegen historische kostprijs dient, om de reconciliatie sluitend te maken, het gedeclareerde dividend tevens in de kolom 'winst' te worden gemeld.

Gedeclareerd dividend

Onder 'gedeclareerd dividend' dient al het in het kwartaal door de deelneming gedeclareerde bruto dividend (vóór aftrek van eventuele dividendbelasting) – toekomend aan de rapporterende instelling – te worden gerapporteerd. Het gedeclareerde dividend heeft betrekking op de winst uit operationele activiteiten. Gedeclareerd dividend uit buitengewone baten mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkopen' gerapporteerd te worden.

Indien het gedeclareerde dividend gedurende het kwartaal nog niet is ontvangen, dient gedurende de periode tussen de declaratie en de feitelijke ontvangst van het dividend een (kortlopende) vordering op de deelneming te worden gemeld, tenzij de vordering deel uitmaakt van het rekening-courant saldo tussen de betrokken partijen en uit dien hoofde al wordt gemeld.

Herwaardering

Onder 'wisselkoersveranderingen' dienen alle waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers te worden gemeld. Onder 'prijsmutaties' vallen alle overige waarderingsverschillen, zoals herwaarderingen en andere herzieningen ten opzichte van eerder gerapporteerde gegevens.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' dienen alle overige verschillen te worden opgenomen, zoals de afboeking van goodwill en in geval van (deels) beursgenoteerde aandelen het verschil tussen beurswaarde en netto-vermogenswaarde. Hieronder vallen ook waarderingsverschillen als gevolg van de overgang op nieuwe boekhoudrichtlijnen.

3.2 Formulier ADO: Beleggingen in onroerend goed

Begrippen en definities

Op kwartaalbasis moet op subformulier ADO-C een volledige reconciliatie van onroerend goed worden verantwoord. Hiervan is sprake als de onderneming rechtstreeks (en dus niet via een dochteronderneming) onroerend goed (grond, gebouwen etc.) bezit, koopt of verkoopt. Indien het onroerend goed door een dochteronderneming wordt beheerd die niet in de rapportage wordt meegeconsolideerd, dient de deelneming in deze dochter als directe investering te worden gerapporteerd (formulier AD). Participaties in beleggingsfondsen die zich specialiseren in onroerend goed worden aangemerkt als indirecte investeringen in onroerend goed en moeten als belegging in participaties in beleggingsinstellingen worden gerapporteerd in de Maandeffectenrapportage.

In de rapportage moet een indeling gemaakt worden naar het soort onroerend goed:

- **Onroerende goederen in eigen gebruik:** onder deze post vallen terreinen en gebouwen in eigen gebruik;
- **Onroerende goederen niet in eigen gebruik:** onder deze post vallen terreinen en gebouwen niet in eigen gebruik en is weer onderverdeeld in:
 - **Woningen:** tot de woningen worden gerekend de gebouwen die geheel of hoofdzakelijk zijn bestemd voor bewoning, met inbegrip van bijbehorende bouwwerken als garages en alle goederen die gewoonlijk nagelast in de woningen zijn geïnstalleerd.
 - **Overige onroerende goederen niet in eigen gebruik:** deze categorie omvat onder andere kantoren, winkels, bedrijfsgebouwen, parkeergarages, recreatieparken, grond en natuurgebieden.

In te vullen gegevens subformulier ADO-C

Land

Onder 'land' dient het land te worden ingevuld waarin het onroerend goed zich bevindt. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Stand aan het begin/eind van de periode

In de kwartaalrapportage dient 'stand aan het begin van de periode' overeen te komen met de eindstand van het vorig kwartaal. Onder 'stand aan het eind van de periode' dient de waarde van het onroerend goed aan het eind dat kwartaal te worden gemeld. In beginsel dient de marktwaarde, ook wel actuele waarde genoemd (fair value) te worden gerapporteerd. De marktwaarde wordt gebaseerd op reguliere taxatie door onafhankelijke gekwalificeerde taxateurs. Waarderingsmethoden die bij de marktwaarde gebruikt worden zijn vergelijkbare markttransacties, kapitalisatie van het toekomstige inkomen uit het vastgoed of verdiscontering van toekomstige kasstromen. De onderliggende veronderstelling is steeds dat het object verhuurd of verkocht kan worden aan derde partijen in de huidige verhuurstatus. De marktwaarde van het rechtstreeks aangehouden onroerend goed dient aan te sluiten bij wat is gerapporteerd volgens de jaarverslaggeving.

Transacties

De 'aan- en verkopen' inzake onroerend goed gedurende de rapportageperiode moeten worden gewaardeerd tegen de prijs zoals deze geldt op het moment van de eigendomsoverdracht, dat wil zeggen de waarde waarvoor het onroerend goed is gekocht/verkocht.

Herwaardering

Onder 'wisselkoersveranderingen' dienen alle waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers te worden gemeld. Onder 'prijsmutaties' dienen waarderingsverschillen te worden verantwoord, zoals (reguliere) herwaarderingen op basis van taxatie of bijvoorbeeld als gevolg van gedaalde of gestegen prijzen van onroerend goed.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' dienen alle overige verschillen te worden opgenomen, in het bijzonder afschrijvingen op onroerend goed in eigen gebruik vanwege (fysieke) slijtage.

Exploitatieresultaat

Onder 'exploitatieresultaat' wordt het saldo gerapporteerd van de exploitatieopbrengsten (o.a. huren en erfpachtcanons) en exploitatielasten van het in binnen- en buitenland aangehouden onroerend goed. Onder exploitatielasten vallen bijvoorbeeld de door de beheerder in rekening gebrachte kosten voor het beheer en onderhoud van het onroerend goed, alsmede de lokaal verschuldigde zakelijke belastingen.

3.3 Formulieren AEB en AEN: Beleggingen in buitenlandse en Nederlandse niet-beursgenoteerde aandelen

Begrippen en definities

Op formulier AEB dient te worden gerapporteerd over beleggingen in niet-beursgenoteerde aandelen uitgegeven door niet-ingezetenen (buitenlandse niet-beursgenoteerde aandelen) en op formulier AEN uitgegeven door ingezetenen (Nederlandse niet-beursgenoteerde aandelen).

Met beleggingen wordt bedoeld de verwerving van een vordering op de emittent in de vorm van een aandelen in ruil voor de verschaffing van financiële of andere middelen tegen een bepaald inkomen.

Onder niet-beursgenoteerde aandelen wordt verstaan aandelenbewijzen die niet op de beurs zijn genoteerd of aandelenkapitaal die de houders het recht geven op een deel van de winst en/of een deel van het eventuele overschot in geval van liquidatie.

Voor de rapportage op formulieren AEB en AEN over het bezit of eigendom van de niet-beursgenoteerde aandelen moet worden uitgegaan van het **economisch eigendom**. Mutaties in het bezit van niet-beursgenoteerde aandelen uit hoofde van (reverse) repurchase agreements, sell-buy-backs (buy-sell-backs) en securities lending (borrowing) mogen op deze formulieren *niet* als aan- en verkopen onder transacties gerapporteerd te worden..

Onderverdeling formulieren AEB en AEN (beleggingen in buitenlandse en Nederlandse niet-beursgenoteerde aandelen)

Subformulier	Inhoud
AEB-A / AEN-A	Niet-beursgenoteerde aandelen

Op de formulieren AEB-A en AEN-A dienen de niet-beursgenoteerde aandelen geaggregeerd naar land en tegensector te worden gerapporteerd. Dit geldt ook voor niet-beursgenoteerde aandelen met ISIN-code. Zij dienen ook op deze formulieren te worden opgenomen en kunnen niet (meer) met ISIN-code worden gerapporteerd.

Land emittent (formulier AEB)

In formulier AEB wordt een uitsplitsing gevraagd naar het land van vestiging van de emittent van de buitenlandse niet-beursgenoteerde aandelen. Dit land komt niet noodzakelijkerwijs overeen met het land waar het niet-beursgenoteerde aandeel is uitgegeven. Voor internationale instellingen zoals bijvoorbeeld ECB, EIB, BIS en IMF, gelden niet de codes van het land van vestiging van de betreffende internationale instelling maar afzonderlijke landcodes (veelal beginnend met de letter X). Een lijst met te gebruiken Iandcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Land bewaarinstelling (formulier AEN)

Onder land van vestiging van de bewaarinstelling moet het land worden ingevuld waar de instelling is gevestigd die de Nederlandse niet-beursgenoteerde aandelen in bewaring heeft. Een lijst met te gebruiken Iandcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Sector van de emittent

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage II vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van de periode

De stand aan het begin van de periode dient overeen te komen met de stand aan het eind van de voorgaande rapportageperiode, zoveel mogelijk op basis van marktwaarde.

Transacties

Onder transacties dienen de aan- en verkopen afzonderlijk te worden gerapporteerd. Dit dient tegen de voor de transacties overeengekomen prijzen te gebeuren.

Herwaardering

Onder herwaardering worden enerzijds wisselkoersveranderingen (alleen relevant indien het niet-beursgenoteerde aandeel is gedenomineerd in een andere muntsoort dan de euro) en anderzijds prijsmutaties (wijzigingen in de marktwaarde als gevolg van waardeveranderingen) onderscheiden.

Overige mutaties

Onder overige mutaties vallen alle (waarde-)veranderingen in uitstaande bedragen die niet te verklaren zijn door transacties noch door herwaardering.

Dividend

Voor aandelen moeten de gedurende de rapportageperiode door de emittent uitbetaalde dividenden worden gemeld onder 'Ontvangen dividend in de loop van het kwartaal. De hier te vermelden bedragen betreffen de uitgekeerde bruto dividenden (vóór aftrek van eventuele dividendbelasting).

Richtlijnen voor de behandeling van speciale corporate actions

Splitsing of samenvoeging van aandelen

Indien uitstaande niet-beursgenoteerde aandelen worden samengevoegd of gesplitst in twee of meerdere aandelen, dan is een transactie alleen van toepassing bij de volgende situaties;

- Het kan gebeuren dat fracties van aandelen worden samengevoegd tot een nieuw aandeel of dat bestaande aandelen worden gesplitst in fracties van nieuwe aandelen. Indien de houders van bestaande aandelen wordt gevraagd **bij te betalen** om fracties van aandelen aan te vullen tot hele aandelen dan dienen de hiervoor betaalde gelden gemeld te worden als aankopen.
- Daarentegen kunnen houders van bestaande aandelen ook een vergoeding aangeboden krijgen voor de terugkoop van de resterende fracties van aandelen. Deze **betalingen** dienen gemeld te worden als verkopen.

Emissie van bonusaandelen

1. via uitgifte nieuwe aandelen ten laste van de reserves:

Bij een bonusaandeel keert het bedrijf aandelen aan zijn aandeelhouders uit ten laste van de reserves. Deze aandelen worden veelal gratis aan aandeelhouders verstrekt naar rato van hun aandelenbezit. In beginsel doet deze vorm van uitgifte van bonusaandelen niet het eigen vermogen van het bedrijf veranderen. Ook de marktwaarde van de belegging verandert in beginsel niet. Rapporteurs melden daarom geen financiële transactie, en ook geen overige mutatie. Bonusaandelen worden dus hetzelfde behandeld als aandelensplitsingen. Omdat uitgifte van bonusaandelen vaak bedoeld zijn om de liquiditeit van de aandelen op de markt te verhogen kan de marktwaarde van de uitgegeven aandelen toch toenemen. In dat geval wordt een verschil tussen de waarde van de begin- en eindstand van het bezit geregistreerd als positieve herwaardering.

2. via 'subscription rights':

Een onderneming kan beslissen tot de uitgifte van nieuwe of additionele aandelen via de uitgifte van zogenaamde 'subscription rights'. Deze geven de houders van bestaande aandelen het voorkeursrecht om op de emissie in te schrijven tegen een emissiekoers die onder de actuele marktkoers van de bestaande aandelen

ligt. De 'subscription rights' zelf worden in deze rapportage beschouwd als *gekochte callopties* of *warrants*. De handel in 'subscription rights' zelf dient dan ook verantwoord te worden onder derivaten op formulier D. Indien de uitgevende onderneming een premie heft op de uitgifte van de rechten dan dienen die gerapporteerd te worden als betaalde premies op gekochte opties. Indien er geen premie wordt geheven dan hoeft dit uiteraard niet te worden gerapporteerd. Bij de daadwerkelijke uitgifte van de nieuwe aandelen tegen een korting moeten deze onder aankopen (marktwaarde) gemeld worden. Het verschil tussen de stand aan het begin van het kwartaal plus de aankopen en de stand aan het einde van het kwartaal (die te verklaren valt uit het verschil tussen de voordelige emissiekoers en de marktcoers plus eventueel overige prijsmutaties) moet gemeld worden onder herwaardering (prijsmutaties).

Uitkering van dividend in aandelen (stock dividend)

Bij uitkering van dividend in de vorm van nieuwe aandelen dient er zowel een aankoop gemeld te worden als de ontvangst van dividend. De waarde van beide posten kan bepaald worden aan de hand van de marktwaarde van de nieuw uitgegeven aandelen. De marktwaarde dient berekend te worden als het totaal aantal toegewezen aandelen maal de marktcoers per aandeel op de datum van de betaalbaar stelling van het dividend. Bij verkoop stockdividend in contanten dit melden onder Ontvangen dividend in de loop van het kwartaal (in euro's).

Conversie van schuldpapier in aandelen

Bij conversie van schuldpapier in (nieuwe) aandelen dient in deze DRA-rapportage de aankoop van aandelen te worden gemeld. In de Maandeffectenrapportage moet aflossing van het schuldpapier te worden gerapporteerd. De te rapporteren waarde van de aflossing en van de aankoop dient overeen te komen met de marktwaarde van de uitgegeven aandelen.

3.4 Formulier ANF: Immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa

Begrippen en definities

Op dit formulier mogen uitsluitend niet-financiële activa worden gerapporteerd. Het formulier ANF bevat slechts één subformulier: ANF-C. Binnen het subformulier ANF-C wordt een onderverdeling gevraagd naar:

- Immateriële vaste activa;
- Bedrijfsmiddelen (materiële vaste activa en voorraden) en andere activa;
- Overlopende acquisitiekosten en overige overlopende activa.

Onder **immateriële vaste activa** worden opgenomen: kosten verbonden aan de uitgifte van aandelen; kosten van onderzoek en ontwikkeling; kosten van verwerving van concessies en vergunningen; kosten van rechten van voortbrengselen van de geest zoals octrooien, auteursrechten en computerprogramma's; kosten van goodwill die van derden is verkregen; vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.

Tot **materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsuitoefening** behoren: vaste bedrijfsmiddelen, zoals technische en administratieve uitrusting en inventaris. Vaste activa zoals bedrijfsgebouwen en –terreinen dienen op formulier ADO gerapporteerd te worden.

Overlopende acquisitiekosten betreffen acquisitiekosten die niet onmiddellijk ten laste worden gebracht van het resultaat dan wel in mindering worden gebracht op voorzieningen, maar die geactiveerd worden. De kosten worden dan over meerdere boekjaren afgeschreven. Onder *overige overlopende activa* vallen vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van volgende perioden komen, bijvoorbeeld voor assurantieprijzen, contributies en abonnementen. Nog te betalen en ontvangen bedragen wegens financiële baten en lasten en beleggingsopbrengsten ten gunste van voorgaande perioden, zoals rente over banksaldi en deposito's mogen niet op dit formulier gemeld worden, maar horen bij het desbetreffende instrument gerapporteerd te worden (bijvoorbeeld rente op deposito's op subformulier AO-LK).

In te vullen gegevens subformulier ANF-C

Stand aan het begin/eind van het kwartaal

Op de standen aan het begin en aan het eind van het jaar moet de (gezamenlijke) boekwaarde van de hier gerapporteerde activa ingevuld te worden.

Transacties

Onder transacties wordt apart informatie gevraagd naar toename en afname. Onder toename van de activa vallen aankopen van activa en activering van kosten. Onder afname vallen verkopen van activa en afschrijvingen.

Herwaardering

De posten wisselkoersveranderingen en prijsmutaties dienen gebruikt te worden voor de verantwoording van waarderingsverschillen als gevolg van de omrekening van bedragen in vreemde valuta resp. veranderingen in de waardering van de hier gerapporteerde activa.

Overige mutaties

De post overige mutaties mag alleen gebruikt worden voor de verantwoording van mutaties die niet vallen onder de hierboven genoemde transacties en herwaarderingen.

3.5 Formulier AO: Overige activa

Begrippen en definities

Op dit formulier moeten overige vorderingen worden verantwoord. Het formulier AO bestaat uit 9 subformulieren:

Onderverdeling formulier AO

Subformulier	Inhoud
AO-LK	Verstrekke leningen korter dan of gelijk aan één jaar (inclusief deposito's)
AO-RP	Verstrekke leningen uit hoofde van reverse repo's
AO-LL	Verstrekke leningen langer dan één jaar (incl. deposito's)
AO-FL	Verstrekke financial leases
AO-HY	Aan particulieren verstrekke hypothecaire leningen
AO-HL	Verstrekt handelskrediet langer dan één jaar
AO-RC	Rekeningen-courant (inclusief margin-rekeningen bij clearing-members, voor zover géén deposito's)
AO-OK	Overige vorderingen korter dan of gelijk aan één jaar
AO-OL	Overige vorderingen langer dan één jaar

Alle uitstaande vorderingen (waaronder leningen zoals ook woninghypotheken) en verplichtingen voorkomend op de subformulieren van PO en AO dienen te worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Van deposito's is sprake indien geld is vastgezet met een vooraf afgesproken (opzeg)termijn. Deposito's met een looptijd korter dan of gelijk aan één jaar moeten worden gerapporteerd op subformulier AO-LK met tegensector MFI, deposito's langer dan één jaar op subformulier AO-LL met eveneens tegensector MFI. Deposito's moeten ook worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Dagelijks opvraagbare gelden (overnight money, call-geld, 'cash' en 'cash equivalents' etc.) zijn geen deposito's en moeten worden verantwoord onder rekeningen-courant (subformulier AO-RC).

Onder AO-LK vallen alle verstrekte leningen korter dan of gelijk aan één jaar (inclusief deposito's). Voorbeelden zijn alle overige leningen met een looptijd korter dan één jaar aan alle sectoren als overheden, stichtingen, bedrijven en financiële instellingen die niet onder de andere AO-formulieren vallen.

Reverse repo-transacties (reverse repurchase agreements en buy-sell-back arrangements) moeten worden beschouwd als leningen tegen onderpand en worden derhalve onder leningen gerubriceerd. Terugbetaalverplichtingen die ontstaan als gevolg van de ontvangst van cash collateral inzake een securities lending-overeenkomst dienen overigens op formulier PO-RP te worden gerapporteerd.

Een *financial lease* contract is een kredietvorm waarbij is overeengekomen dat de lessee (gebruiker) de door de lessor (leasemaatschappij) geïnvesteerde koopsom verhoogd met rente, in vooraf overeengekomen termijnen aflost. De lessor blijft juridisch eigenaar van het geleasede object; de lessee draagt het economisch risico.

Verstrekte hypothecaire leningen omvatten in het kader van deze rapportage alleen woninghypotheken –kredieten met woningen als onderpand – rechtstreeks aan huishoudens, sector OVR. Hypothecaire leningen aan *zakelijke partijen* dienen onder verstrekte leningen langer dan één jaar (AO-LL) gerapporteerd te worden.

Onder AO-LL vallen alle overige leningen met een looptijd langer dan één jaar aan alle sectoren als overheden, stichtingen, bedrijven en financiële instellingen die niet onder de andere AO-formulieren vallen.

Ook dient onder bepaalde voorwaarden gecedeerde spaarwaarde bij spaarhypotheken op AO-LL te worden gerapporteerd. Bij spaarhypotheken worden in voorkomende gevallen opgebouwde spaarwaarden door middel van een akte van cessie overgedragen aan een verzekeraar. Indien het debiteurenrisico van dergelijke overgedragen vorderingen volgens de akte van cessie bij de verstrekker van de hypothecaire lening (voor deze rapportage een OFI) blijft berusten en eventuele verliezen daarop voor rekening van deze kredietverstrekende onderneming zullen zijn, dienen deze vorderingen op de balans van de kredietverstrekker als hypotheek op formulier AO-HY verantwoord te blijven.

Indien de spaarwaarden worden gecedeerd én het debiteurenrisico daarbij ook overgaat naar de verzekeraar, moeten de overgedragen spaarwaarden *niet* als hypotheek maar als lange lening (AO-LL) met als tegensector VZI worden verantwoord.

Op formulier AO-HY komen slechts die hypotheekleningen die de onderneming zelf rechtstreeks aan huishoudens verstrekt heeft, dus zonder tussenkomst van een zelfstandige entiteit als een beleggingsinstelling (en daarmee het economische risico draagt). Worden daarentegen participaties in een beleggingsfonds of hypotheekleningsfonds gekocht die het beleggingsfonds op zijn beurt weer doorbelegt in hypotheekleningen, dan moet de onderneming deze als participaties rapporteren in de Maandeffectenrapportage.

Zoals in de paragraaf 1.13 over waarderinggrondslagen al is vermeld, dienen hypotheekleningen direct verstrekt aan huishoudens tegen nominale waarde te worden opgenomen als stand.

Leningen of vorderingen die zijn gesecuritiseerd en in de eigen boekhouding en/of jaarrekening op de eigen balans worden gehouden en daarvan dus niet worden verwijderd ('not derecognised'), dienen ook in deze DRA-rapportage te worden verantwoord. Aan de passiefzijde dient de tegenpost daarvan conform statistische conventie te worden gerapporteerd op subformulier PO-LL (opgenomen leningen langer dan een jaar) met tegensector SPV.

De SPV mag zelf niet worden meegeconsolideerd in de DRA-rapportage. Dat geldt dus ook voor de door de SPV uitgegeven effecten. Indien de rapporterende onderneming effecten aanhoudt die door de SPV zijn uitgegeven effecten, dienen deze in Maandeffectenrapportage te worden gerapporteerd (onder 'retained').

Vorderingen en schulden in rekening-courant dienen op één plaats onder activa op subformulier AO-RC te worden gerapporteerd.

Niet verhandelbaar (onderhands) geld- of kapitaalmarktpapier dient te worden verantwoord als korte respectievelijk lange lening.

Op de subformulieren AO-RC, AO-OK en AO-OL dient bij het rentedeel uitsluitend de ontvangen dan wel betaalde rente te worden verantwoord (geen rentereconciliatie).

Op de subformulieren 'overige vorderingen korter dan of gelijk aan 1 jaar' en 'overige vorderingen langer dan 1 jaar' – AO-OK en AO-OL d.w.z. transitorische posten zoals nog te ontvangen bedragen – worden alle overige vorderingen gerapporteerd die niet onder de eerder genoemde subformulieren vallen, ingedeeld naar oorspronkelijke looptijd. Dit geldt bijvoorbeeld voor belastingvorderingen.

Onder 'overige vorderingen' mag geen te ontvangen rente als vordering worden verantwoord (rente en belastingen worden altijd gerapporteerd op dezelfde regel als het onderliggende instrument).

In het geval de te ontvangen rente op verstrekte leningen schuldig wordt gebleven en wordt toegevoegd aan de hoofdsom, dient er zowel een transactie met betrekking tot de toename van de vordering als een renteontvangst met betrekking tot de afname van de stand aangegroeide rente te worden gerapporteerd. In geval de ontvangen c.q. betaalde rente op vorderingen c.q. schulden in rekening-courant wordt toegevoegd aan het saldo in rekening-courant, dient zowel de hierdoor veroorzaakte toe- of afname van het saldo als (onderdeel van de) netto-transactie, alsook de ontvangen c.q. betaalde rente worden gemeld.

Binnen deze 9 (algemeen opgezette) subformulieren wordt een secundaire onderverdeling gevraagd in vorderingen op:

- aandeelhouder(s);
- overige groepsmaatschappijen;
- derden.

Onderpand: de AO-RC formulieren worden tevens voor de rapportage van onderpand gebruikt. Hoe dat precies moet, leest u in paragrafen 4.1 en 8.1. Voor nu volstaat te melden dat eventueel in geld aangehouden margerekeningen en de (netto) mutatie daarin dienen onder rekening-courant te worden gerapporteerd (AO-RC). Ook de uitwisseling en de afrekening van hoofdsommen bij valutatermijncontracten en CCIRS contracten dienen op formulier AO-RC gemeld te worden.

In te vullen gegevens subformulier AO-RC

Land van de debiteur

Onder 'land van de debiteur' wordt gevraagd naar het land waar de rekening wordt aangehouden. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Sector van de debiteur

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage II vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)

De beginstand van de vordering dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode. Posities in vorderingen moeten positief (met een plusteken) worden gemeld, posities in schulden negatief (met een minteken).

Bij leningen u/g moet de aangegroeide rente in het renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen (uitzondering: bij negatieve rente een 1 invullen).

Transacties

Transacties op de rekeningen-courant mogen netto worden gerapporteerd, d.w.z. in één van beide transactiekolommen. Hierbij gelden de volgende regels:

- de netto-toename van een vordering moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'toename vordering';
- de netto-toename van een verplichting moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'afname vordering';
- de netto-afname van een vordering moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'afname vordering';
- de netto-afname van een verplichting moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'toename vordering'.

Herwaardering

Bij de rapportage over rekeningen-courant dienen de wisselkoersveranderingen bij standen in vreemde valuta als volgt te worden gemeld: de netto-mutatie per valutasoort dient te worden omgerekend tegen de gemiddelde kwartaal(midden-)koers van de betreffende rapportageperiode. De wisselkoersverandering per valuta zal dan bestaan uit enerzijds het verschil tussen de begin- en eindkoers van het kwartaal over de beginstand en anderzijds het verschil tussen de gemiddelde kwartaal(midden-)koers en eindkoers van het kwartaal over de netto-mutatie.

De hoofdregel bij leningen en deposito's is dat deze tegen nominale waarde moeten worden gewaardeerd. In beginsel komen prijsmutaties hier dus niet voor (maar zie de uitzondering bij overname van een lening van/door een andere sector in paragraaf 1.13).

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' (een restgroep) kan bijvoorbeeld een kwijtschelding van een vordering worden gemeld. Teneinde verzoeken van DNB om een nadere toelichting

achteraf zoveel mogelijk te voorkomen, kunnen significante bedragen onder 'overige mutaties' in een specifiek commentaarveld (zie e-Line Betalingsbalans) nader worden toegelicht.

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van het kwartaal

In tegenstelling tot bij andere posten uit deze rapportage moet de rente verdiend/verschuldigd op rekeningen-courant niet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. De post 'stand aangegroeide rente aan het begin/einde van de periode' hoeft niet te worden ingevuld.

Aangegroeide rente in de loop van het kwartaal

De post 'aangegroeide rente in de loop van de periode' hoeft niet te worden ingevuld.

Ontvangen en betaalde rente

Onder 'ontvangen rente' en 'betaalde rente', dienen de in het rapportagekwartaal ontvangen of betaalde bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) te worden gemeld.

Waarderings- en andere verschillen

Deze post hoeft niet te worden ingevuld.

In te vullen gegevens overige subformulieren AO

Land van de debiteur

Onder 'land van de debiteur' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de geldvrager, waarop de vordering wordt aangehouden. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Sector van de debiteur

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage II vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)

De beginstand van de vordering dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode. De begin- en eindstand van de vordering dient te worden gemeld exclusief aangegroeide rente.

Transacties

De 'transacties' gedurende het kwartaal dienen bruto (dat wil zeggen: het totaal aan opnames en aflossingen afzonderlijk vermelden onder de kolommen toenames, respectievelijk afnames van verplichtingen) te worden verantwoord.

Herwaardering

Onder herwaardering worden 'wisselkoersveranderingen' (alleen relevant indien de verplichting is aangegaan in een andere muntsoort dan de euro) en 'prijsmutaties' (waaronder herwaarderingen) onderscheiden.

De hoofdregel bij leningen en deposito's is dat deze tegen nominale waarde moeten worden gewaardeerd. In beginsel komen prijsmutaties hier dus niet voor (maar zie de uitzondering bij overname van een lening van/door een andere sector in paragraaf 1.13).

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' (een restgroep) kan bijvoorbeeld een kwijtschelding van een vordering worden gemeld). Om verzoeken van DNB om een nadere toelichting

achteraf zoveel mogelijk te voorkomen, kunnen significante bedragen onder 'overige mutaties' in een specifiek commentaarveld (zie e-Line Betalingsbalans) nader worden toegelicht. Zie paragraaf 3.3 voor een opsomming van overige mutaties.

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van het kwartaal

Rente moet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. Dit betekent dat rentebaten niet worden verdiend als de rente wordt uitgekeerd maar gedurende de looptijd dat de schuld uitstaat aangroeien. De beginstand van de aangegroeide rente dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode en vertegenwoordigt de dan verschuldigde maar nog niet ontvangen rente. De stand aan het eind van de periode resulteert als saldo van de beginstand aangegroeide rente, de aangegroeide en ontvangen rente. Alle rentebedragen dienen bruto (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) gerapporteerd te worden.

Aangegroeide rente in de loop van de periode

De aangegroeide rente betreft het aan het rapportagekwartaal toe te rekenen deel van de rente in verhouding tot de lengte van de lopende renteperiode.

Ontvangen rente

Onder 'ontvangen rente' dient de in het rapportagekwartaal ontvangen bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) te worden gemeld.

Waarderings- en andere verschillen

Indien de rente luidt in een andere muntsoort dan de euro, dienen veranderingen in de waarde van de aangegroeide rente als gevolg van veranderingen in de wisselkoers onder Waarderings- en andere verschillen te worden vermeld. Eventuele andere mutaties in de stand aangegroeide rente die niet elders te verklaren zijn dienen ook onder rentevershillen te worden gerapporteerd.

4 Formulier voor derivaten

4.1 Formulier D: Derivaten

Begrippen en definities

Op dit formulier wordt gevraagd naar alle derivatencontracten die uw onderneming rechtstreeks – dat wil zeggen zonder tussenkomst van een ingezetene financiële intermediair – met tegenpartijen heeft afgesloten. De te rapporteren informatie heeft zowel betrekking op beursverhandelde contracten als op OTC (Over The Counter) contracten, ongeacht de aard van de onderliggende waarde. Met onderliggende waarde wordt bedoeld het effect, de index, het goed of de (andere) financiële waarde, waarvan de prijs de waarde van het contract bepaalt.

Voor de waardering van derivaten dient uitsluitend de marktwaarde gebruikt te worden. Voor beursverhandelde derivaten komt deze overeen met de op de beurs overeengekomen handelswaarde. Indien een handelswaarde ontbreekt mag ook gebruik gemaakt worden van een bied- of laatprijs. Voor OTC-derivaten mag een benadering van de marktwaarde gebruikt worden volgens een algemeen geaccepteerd waarderingsmodel (zoals de Black-Scholes formule voor opties). In geen enkel geval mag de onderliggende waarde (zoals het 'notional amount' voor swaps) gerapporteerd worden.

Het formulier D bestaat uit de volgende subformulieren:

Onderverdeling formulier D naar subformulier

Subformulier	Inhoud
D-OS	Geschreven opties
D-OK	Gekochte opties
D-FB	Futures
D-OTR	OTC-derivaten IRS, FRA's en CCIRS
D-OTV	Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Opties

Onder opties vallen alle typen contracten die de koper, tegen betaling van een premie, het recht verschaffen (maar tot niets verplichten) tot het doen van een vooraf bepaalde transactie in de onderliggende waarde tegen een in het contract vastgestelde uitoefenprijs. Opties omvatten ook warrants, ongeacht de looptijd. Swaptions, caps, floors en dergelijke behoren ook tot de opties, tot het moment dat ze worden uitgeoefend. Na uitoefening dient een nieuw derivatencontract gerapporteerd te worden onder OTC-derivaten (swaps). Subscription rights vallen ook onder opties. Bij uitoefening dient, net als voor normale call opties, een aankoop op formulier AEB of AEN gemeld te worden (zie hierna onder "In te vullen gegevens D-OS en D-OK"). Opties zijn onderhevig aan 'option-style margining'. Met 'option-style margining' worden de waardeveranderingen van het contract pas bij uitoefening verrekend. De margeverplichtingen dienen hierbij zuiver en alleen als onderpand. Employee stock options dienen ook als opties te worden gerapporteerd, bij geschreven opties op sub-formulier D-OS met tegensector OVR.

Futures

Futures zijn gestandaardiseerde beursverhandelde contracten waarbij de koper zich verplicht tot het kopen van de onderliggende waarde tegen een in het contract vastgestelde termijnprijs op een vastgesteld tijdstip in de toekomst. Futures hebben

altijd een verplichtend karakter en kunnen derhalve gezien worden als aan de beurs verhandelde termijncontracten. Futures worden zelden uitgeoefend maar zijn onderhevig aan 'Future-style margining' – de systematiek waarbij de waardeveranderingen van het contract dagelijks worden verrekend (variation margin). De margeverplichtingen dienen niet alleen als onderpand maar ook als bron voor verrekening.

Swaps en FRA's

Swaps en FRA's betreffen overeenkomsten om één- of meerdere malen rentebetalingen in dezelfde (normale renteswap) of verschillende muntsoorten (cross-currency renteswap) uit te wisselen. Alleen bij cross-currency renteswaps worden ook de onderliggende bedragen daadwerkelijk uitgewisseld. Deze uitgewisselde bedragen worden niet als lening beschouwd maar als een spot-transactie en als een forward transactie en leiden dus alleen tot mutaties in rekening-courant (AO-RC). De marktwaarde van de forward dient te worden verwerkt in de marktwaarde van de swap. Equity swaps, waarbij een rente tegen het rendement van een bepaalde aandelenindex wordt uitgewisseld, evenals andere contracten waarbij voor korte of langere tijd het verschil tussen twee groeivoeten wordt uitgewisseld, vallen ook onder swaps zelfs als geen van de twee betrekking hebben op een rentevoet.

Termijncontracten

Termijncontracten zijn niet-beursverhandelde futures. Termijncontracten worden in de regel wel uitgeoefend: na afloop van het contract wordt de onderliggende waarde tegen de afgesproken termijnprijs aan- of verkocht.

Voorbeelden van termijncontracten zijn valutatermijnaffaires, kredietderivaten, 'bond forwards' en zogenoemde 'to-be announced' (TBA's) contracten.

Kredietderivaten

Kredietderivaten vallen alleen onder derivaten als, door middel van een optie of een termijncontract, cash-flows gebaseerd op verschillen in kredietrisico's tussen partijen wordt uitgewisseld. Indien de partij die het kredietderivaat verkoopt ook (een deel van) de aflossing vergoedt indien de debiteur (een deel) van de schuld niet meer kan aflossen, is er sprake van kredietverzekering en niet meer van een derivaat.

Ontvangen onderpand bij derivatentransacties

Ondernemingen dekken regelmatig rente- en valutarisico's af via derivaten. Gebruikelijk is dat zij daarvoor onderpand als zekerheid ontvangen om het tegenpartijrisico af te dekken. In DRA wordt dit als volgt gerapporteerd. Er kunnen twee typen onderpand worden onderscheiden. Het verschil betreft de mate waarin het onderpand moet worden terugbetaald.

Non-repayable margin payments

Deze betalingen in cash dekken toekomstige verplichtingen en verminderen de schuld die een derivaat creëert. Het staat ook wel bekend onder 'variation margin'. Het gaat hier doorgaans om financial futures. Eventueel in geld aangehouden margerekeningen en de (netto) mutatie daarin dienen onder rekening-courant te worden gerapporteerd (AO-RC). Ook de uitwisseling en afrekening van hoofdsommen bij valutatermijncontracten en CCIRS contracten dienen op formulier AO-RC gemeld te worden.

Repayable margin payments

Dit onderpand dient om een instelling te beschermen tegen het risico dat de tegenpartij failliet gaat. Het valt uiteen in:

1. Onderpand in effecten: wordt er door de onderneming effecten en andere waardepapieren als onderpand voor derivatentransacties ontvangen (i.e. non cash collateral), dan worden er geen transacties in DRA geregistreerd; het economisch eigendom blijft immers bij de originele partij. Dit geldt ook voor door de onderneming *verstrekt* onderpand.
2. Onderpand in contanten (cash): indien een onderneming voor een deel of geheel onderpand zou krijgen gestort in de vorm van deposito's (zgn. 'cash collateral') dan dient de terugbetaalverplichting van het cash collateral gemeld te worden als lening o/g, d.w.z. als boeking op PO-LK. Voor zover een onderneming onderpand in cash moet *leveren* dan moet dat geboekt worden als een lening u/g, d.w.z. boeking op AO-LK (of - voor zover dit voorkomt - als de looptijd langer is dan 1 jaar op AO-LL of PO-LL).

Sector tegenpartij bij derivatentransacties afgewikkeld via centrale tegenpartij

Bij beursverhandelde derivatencontracten is voor de rapportage van het land en sector van de tegenpartij de beurs niet langer relevant.

Voorts geldt met de invoering van European Market Infrastructure Regulation (EMIR) gefaseerd voor bepaalde OTC-contracten een clearingplicht, waarbij deze contracten via een Central Counterparty (CCP) worden afgewikkeld. Dit betekent dat in de rapportage van derivaten mogelijk de sector van een nieuw soort tegenpartij, een CCP, moet worden gemeld. Daarbij is het essentieel of uw financiële intermediair voor deze contracten als principaal of agent optreedt. In het geval van de principaal sluit de cliënt een contract af met een clearing member, waarop de clearing member een contract afsluit ('back-to-back') met de CCP. In het geval van de agent fungeert de clearing member alleen als bemiddelaar bij het afsluiten van het contract tussen de cliënt en de CCP. In het eerste geval – dat van principaal – is uw clearing member de tegenpartij. In het tweede geval – dat van agent – is de CCP uw tegenpartij. Het onderpand in de vorm van in geld aangehouden margerekeningen ('initial' en 'variation margin') moet worden geboekt op het formulier AO-RC met als tegenpartij daar waar het onderpand is gestort.

Voor de rapportage houdt dit het volgende in wat de tegenpartij aangaat (geldt voor alle D-formulieren):

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden.

Bij een derivatencontract dat via een CCP wordt afgewikkeld is de tegenpartij in het principaalmodel de clearing member en in het agentmodel de CCP. Indien de clearing member of CCP een bank/MFI is (zie voor het eurogebied de MFI- lijst op de website van de ECB ⁵), dient als tegensector MFI (Overige Monetair Financiële Instelling) te worden gerapporteerd behoort. Zo niet, dan moet als tegensector OFI (Overige financiële instelling) worden gemeld. Voor CCP's in Europa wordt in bijlage III een niet-limitatief overzicht gegeven met land en sectorclassificatie.

Alle bedragen dienen exclusief commissies en/of overige bemiddelingskosten te worden verantwoord.

In te vullen gegevens op subformulieren D-OS en D-OK

⁵

https://www.ecb.europa.eu/stats/financial_corporations/list_of_financial_institutions/html/elegass.en.html

Opties

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie pagina 37.

Sector van de tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie pagina 37.

Stand aan het begin/eind van de periode

De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de voorafgaande periode. De stand aan het eind van het kwartaal dient te worden vastgesteld op basis van de slotkoersen op de laatste handelsdag van deze periode waarover wordt gerapporteerd. Indien geen marktkoers voorhanden is, mag de prijs worden bepaald aan de hand van een algemeen geaccepteerd waarderingsmodel zoals de Black-Scholes formule.

Transacties

Onder transacties moeten betaalde en ontvangen premies alsmede de cash-settlement bij uitoefening worden gemeld.

Daadwerkelijke uitoefening ('actual delivery') van opties rapporteren als transactie:

Bij daadwerkelijke uitoefening van opties dient de waarde van de optie op het moment van expiratie als transactie te worden verantwoord. Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier D-OK

In geval van een gekochte optie dient bij daadwerkelijke uitoefening de waarde van de optie onder 'ontvangen premies' te worden gerapporteerd.

Formulier D-OS

In geval van een geschreven optie dient bij daadwerkelijke uitoefening de waarde van de optie onder 'betaalde premies' te worden gerapporteerd.

Bij daadwerkelijke uitoefening van opties rapportage van marktwaarde bij *resulterende levering van effecten*:

Bij de daadwerkelijke uitoefening van opties (waaronder ook warrants) dient de resulterende levering van de effecten, in de vorm van een aan- of verkoop, tegen marktwaarde van deze effecten te worden gerapporteerd (op het effectenformulier). Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier AEB / AEN / PEN

Onder transacties dient bij de uitoefening van opties de resulterende levering als aan- of verkoop van deze effecten tegen marktwaarde te worden gerapporteerd.

(Het verschil tussen de marktwaarde en uitoefenprijs, zijnde de waarde van de optie, dient op formulier D-OK of D-OS te worden gerapporteerd onder ontvangen of betaalde premies, zie boven.

Sluitingstransacties van opties rapporteren onder juiste type optie:

Rapportage van sluitingstransacties dient onder het juiste type optie (gekochte en geschreven opties) te geschieden. Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier D-OK

Op dit formulier dient een sluitingsverkoop van een gekochte optie als 'ontvangen premies' onder gekochte opties te worden gerapporteerd. Zie schema.

Formulier D-OS

Op dit formulier dient een sluitingsaankoop van een geschreven optie als 'betaalde premies' onder geschreven opties te worden gerapporteerd. Zie schema.

Verantwoording van openings- en sluitingstransacties voor opties

	Opening	Sluiting
Geschreven optie (D-OS)	Ontvangen premie	Betaalde premie
Gekochte optie (D-OK)	Betaalde premie	Ontvangen premie

Opties kunnen op twee manieren worden afgewikkeld: d.m.v. de levering van de onderliggende waarde tegen de in het optie-contract overeengekomen uitoefenprijs of d.m.v. geldelijke afwikkeling (zgn. 'cash-settlement'). De levering van de onderliggende waarde bij de uitoefening van een optiecontract mag nooit gerapporteerd worden op formulier D-OS of D-OK. In dit geval dient de resterende waarde van de optie met een minteken te worden opgenomen in de kolom overige mutaties, zodat de positie naar nul loopt. De levering zelf moet, voor zover relevant, op een ander formulier worden opgenomen. Bij de levering van effecten dient een aan- of verkoop gemeld te worden op formulieren AEB of AEN. Bij de levering van (vreemde) valuta rapporteert u een toe- of afname van de relevante saldi op rekeningen-courant (formulier AO-RC). Bij samengestelde opties (zoals swaptions, caps of floors) meldt u een nieuw derivaat (in dit geval op formulier D-OTR). Bij geldelijke afwikkeling rapporteert u de betaling of ontvangst onder 'Transacties' net als bij voortijdige sluitingsaan- of verkopen.

Herwaardering

De kolommen wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld. Alle waardeveranderingen in het contract die niet het gevolg zijn van transacties dienen onder 'overige mutaties' te worden gemeld.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dienen wijzigingen in de waarde van de opties als gevolg van prijsmutaties en wisselkoersveranderingen tezamen te worden gemeld. Hier mag tevens de resterende waarde van de positie onder worden verantwoord als bij uitoefening van de optie tot levering van de onderliggende waarde wordt overgegaan, zodat de positie naar nul loopt.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulieren D-OS en D-OK, zie bijlage IV.

In te vullen gegevens subformulier D-FB

Futures

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 37.

Sector van de tegenpartij

Sector van de tegenpartij hoeft niet ingevuld te worden aangezien het hier altijd beursverhandelde contracten betreft.

Stand aan het begin/eind van het kwartaal

De begin- en eindstanden hoeven niet te worden ingevuld aangezien vrijwel alle futures onderhavig zijn aan zgn. 'daily marking-to-market' waarbij veranderingen in de waarde van het contract dagelijks worden verrekend door betaling of ontvangst van variation margin.

Transacties

Bij de transacties wordt onderscheid gemaakt naar betaalde en ontvangen variation margins. Initiële marge storting en -onttrekkingen mogen niet op dit formulier worden gerapporteerd. De saldi en de (netto) mutatie van de margerekeningen moeten tevens worden gerapporteerd via subformulier AO-RC (rekening-courant).

Herwaardering

De posten wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld.

Overige mutaties

De post overige mutaties hoeft niet te worden ingevuld.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulier D-FB, zie bijlage IV.

In te vullen gegevens subformulieren D-OTR

OTC-derivaten IRS, FRA's en CCIRS

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 42.

Sector van de tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie pagina 42.

Stand aan het begin/eind van de periode

Onder standen dienen de begin- en eindstanden te worden gemeld, opgesplitst in contracten met een positieve waarde (activa) en met een negatieve waarde (passiva). De stand aan het begin van het kwartaal dient overeen te komen met de eindstand van de voorafgaande periode. Voor renteswaps en FRA's dienen de standen te worden berekend als de netto contante waarde van het verschil tussen de verwachte (rente)betalingen en -ontvangsten over de gehele duur van het contract. Daarbij moet per contract de marktwaarde worden uitgerekend en vervolgens alle contracten met een positieve marktwaarde worden gesommeerd; idem voor de contracten met negatieve marktwaarde. Voor cross-currency renteswaps en andere soorten swaps dient bij de berekening van de standen ook rekening gehouden te worden met de verwachte waarden van wisselkoersen en/of andere prijzen.

Transacties

Voor renteswaps, FRA's en cross-currency interest rate swaps dienen de rentebetalingen en –ontvangsten onder de transacties te worden gemeld. Transacties hoeven niet te worden opgesplitst naar transacties in contracten met een positieve waarde (activa) en met een negatieve waarde (passiva).

Herwaardering

De kolommen wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld. Alle waardeveranderingen in het contract die niet het gevolg zijn van transacties dienen onder 'overige mutaties' te worden gemeld.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dienen wijzigingen in de waarde van de contracten als gevolg van prijsmutaties en wisselkoersveranderingen tezamen te worden gemeld.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulier D-OTR, zie bijlage IV.

In te vullen gegevens subformulieren D-OTV

Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie pagina 42.

Sector van de tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie pagina 42.

Stand aan het begin/eind van de periode

Onder standen dienen de begin- en eindstanden te worden gemeld, opgesplitst in contracten met een positieve marktwaarde (activa) en met een negatieve marktwaarde (passiva). De stand aan het begin van het kwartaal dient overeen te komen met de eindstand van de voorafgaande periode. Voor termijncontracten moeten de standen worden berekend als het verschil tussen de actuele of de verwachte prijs van de onderliggende waarde en de prijs die in het termijncontract is vastgelegd, vermenigvuldigd met de omvang van het contract.

Transacties

Onder transacties wordt, in het kwartaal dat het contract wordt afgewikkeld, het verschil gerapporteerd tussen de actuele prijs van de onderliggende waarde op de datum dat het wordt geleverd dan wel ontvangen en de prijs die in het termijncontract is vastgelegd, vermenigvuldigd met de omvang van het contract. Indien het contract tot een verlies leidt wordt het bedrag onder 'betalingen' verantwoord. Bij winst op het termijncontract moet het bedrag onder 'ontvangsten' geboekt worden.

Herwaardering

De kolommen wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld. Alle waardeveranderingen in het contract die niet het gevolg zijn van transacties dienen onder 'overige mutaties' te worden gemeld.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dienen wijzigingen in de waarde van de contracten als gevolg van prijsmutaties en wisselkoersveranderingen tezamen te worden gemeld. Ook wordt hier de waarde van het contract afgeboekt wanneer het afloopt.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulier D-OTV, zie bijlage IV.

5 Formulieren voor de verplichtingen (passiva)

5.1 Formulier PD: Passiva, deelnemingen (eigen vermogen) in de rapporterende onderneming

Begrippen en definities

Op kwartaalbasis moeten de subformulieren PD-A (algemene informatie) en PD-C (volledige reconciliatie van de cijfers) worden ingevuld over deelnemingen in het kapitaal van u als de rapporterende onderneming en/of meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappijen. Het gaat hier dus om uw eigen vermogen. Er is een rechtstreeks *verband tussen beide*: in PD-C geven rapporteurs bedragen over hun deelnemingen, in PD-A de bijbehorende namen en andere kwalitatieve kenmerken van die deelnemingen.

Voor formulier PD-C geldt echter dat deelnemingen via beursgenoteerde aandelen in de Maandeffectenrapportage moeten worden gemeld.

Deelnemingen alleen als belang $\geq 10\%$ of als cross-participatie

Voor de kwalificatie van een deelneming dient puur gekeken te worden naar de relatieve omvang en is sprake van een deelneming als het belang ten minste 10% is. Zij vallen daarmee binnen het statistische begrip 'directe investeringen'. Cross-participaties (in u of in uw dochterondernemingen) van kleiner dan 10% vallen ook onder de 'directe investeringen' en dienen daarom altijd op het deelnemingenformulier te worden verantwoord. (indien deze groter dan of gelijk worden aan 10%, moeten zij worden gemeld onder deelnemingen groter dan of gelijk aan 10%).

Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier PD-C (en PD-A)

Er wordt van een deelneming gesproken als een niet-ingezetene, of - voor zover van toepassing - ingezetene onderneming ten minste 10% van het aandelenkapitaal van de Nederlandse rapporterende onderneming bezit. Dit betekent dat op formulier PD-C de regel "Deelnemingen in uw onderneming door aandeelhouders kleiner dan 10%" niet mag worden ingevuld. Deze gegevens dienen op het formulier over effecten te worden gemeld (met een volledige reconciliatie). (N.B.: cross-participaties kleiner dan 10% moeten nog wel worden verantwoord.)

De vorm waarin wordt deelgenomen kan van geval tot geval verschillen:

- Via aandelenkapitaal: een andere onderneming neemt geheel of gedeeltelijk deel in het aandelenvermogen (alleen voor zover de aandelen niet (meer) vrij verhandelbaar zijn) van uw onderneming of verstrekt een andersoortige kapitaalbijdrage (bijvoorbeeld in verband met de afdekking van verliezen);
- Anders dan via aandelen: door middel van de verschaffing van werkkapitaal door het moederbedrijf aan uw onderneming voor zover geen zelfstandige juridische eenheid (bijkantoren en/of branches)⁶.

Onder deelnemingen vallen niet:

- Aandelen die zijn gedeponereerd bij een binnen- of buitenlandse (centrale) effectenbewaarinstantie;

⁶ Verschaffing van werkkapitaal aan **wel** juridisch zelfstandige eenheden dient te worden gerapporteerd als lening (subformulier PO-LL)

- Aandelen die op andere wijze giraal verhandelbaar zijn gemaakt. Deze posten dienen als uitgegeven aandelen (formulier PEN) te worden verantwoord. Voorzover sprake is van passiva deelnemingen groter dan of gelijk aan 10%, die vallen onder de hierboven genoemde 2 uitzonderingen, verzoeken wij u contact op te nemen met DNB. Indien sprake is van beursgenoteerde aandelen, dienen deze in de Maandeffectenrapportage te worden gemeld.

Achtergestelde en eeuwigdurende leningen vallen niet onder het begrip deelnemingen. Zij dienen te worden verantwoord onder langlopende leningen (subformulier PO-LL).

Kapitaaldeelnemingen beperken zich niet alleen tot transacties waarbij er een daadwerkelijke geldstroom plaatsvindt, maar komen ook voor in geval van bijvoorbeeld:

- Aandelenruil;
- Inbreng van activa en/of passiva (tegen aandelen);
- Omzetting van dividend, lening of rekening-courant in aandelen. Hiervan dient u tevens de tegenpost te melden op subformulier PD-C (dividend), subformulier PO-LL (lening) of subformulier AO-RC (rekening-courant).

De kapitaaldeelnemingen moeten – gemeten naar de stand aan het begin van de periode – uitgesplitst worden naar de volgende categorieën:

1. **Deelnemingen in uw onderneming door aandeelhouders groter dan of gelijk aan 10%.** Het betreft hier participaties in het aandelenkapitaal of gelijkwaardig vermogen van minstens 10%. Tot deze rubriek behoort ook het werkkapitaal van juridisch niet-zelfstandige in Nederland gevestigde branches of bijkantoren die deel uitmaken van in het buitenland gevestigde ondernemingen. Ook deelnemingen door dochterondernemingen in uw onderneming (cross-participaties), mits deze groter dan of gelijk zijn aan 10%, vallen hieronder. Deelnemingen tussen ingezetene groepsmaatschappijen die in de rapportage meegeconsolideerd zijn, mogen uiteraard niet gerapporteerd worden;
2. **Deelnemingen door uw dochterondernemingen (cross-participaties) kleiner dan 10%.** (Let op: cross-participaties groter dan of gelijk aan 10% worden als reguliere deelnemingen beschouwd en zijn onder rubriek 1 begrepen).

In te vullen gegevens subformulier PD-A

Op het formulier dienen de volgende gegevens te worden vermeld met betrekking tot de deelnemingen die zijn inbegrepen op subformulier PD-C:

- de naam van de aandeelhouder(s);
- het land van vestiging van de aandeelhouder(s) (zie bijlage I);
- de sector van de aandeelhouder(s) (zie bijlage II);
- het percentage waarvoor in het kapitaal van uw onderneming of meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappij(en) wordt deelgenomen per het einde van het boekjaar;
- de grondslag (marktwaarde, netto vermogenswaarde of historische kostprijs) volgens welke de deelneming is gewaardeerd. Indien de stand van de deelneming tegen beurswaarde is gewaardeerd, dient als grondslag marktwaarde te worden vermeld. In alle overige gevallen dient als grondslag nettovermogenswaarde te worden gemeld.

In te vullen gegevens subformulier PD-C

Land van de investeerder

Onder 'land van de investeerder' dient het land van vestiging van de aandeelhouder(s) te worden ingevuld. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Sector van de investeerder

Deze uitsplitsing naar de sector van de aandeelhouder(s) dient te worden gemaakt volgens de in bijlage II vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van de periode

De 'stand aan het begin van het kwartaal' dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode. Onder 'stand aan het eind van het kwartaal' dient, naar rato van het percentage van de deelneming(en), het per land en sector van de investeerder getotaliseerde belang van de aandeelhouder(s) in de waarde van de deelneming aan het eind van het rapportagejaar te worden gemeld. In geval van niet beursgenoteerde aandelen dient hier het aandeel van het eigen vermogen dat toekomt aan de aandeelhouder(s) te worden gemeld.

Het 10%-criterium is van toepassing op de situatie aan het eind van de rapportageperiode. Dit houdt in dat een eventuele herrubricering naar de categorie >10% gepaard dient te gaan met een afboeking van de oude stand onder gelijktijdige opboeking in de nieuwe categorie. De bij- en afboeking moeten worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.

Transacties (aan- en verkopen van deelnemingen)

De 'aan- en verkopen' inzake kapitaaldeelnemingen gedurende de rapportageperiode dienen bruto (dat wil aankopen en verkopen afzonderlijk) getotaliseerd per land en sector van de investeerder te worden verantwoord en te worden gewaardeerd tegen de prijs (de waarde waarvoor de deelneming is gekocht/verkocht) zoals deze geldt op het moment van de eigendomsoverdracht. Indien de verkrijgingsprijs niet bekend is, dient deze bij niet-beursgenoteerde aandelen te worden benaderd via (het aandeel in) de nettovermogenswaarde van de deelneming.

Onder aan- en verkopen vallen ook:

- kapitaalstortingen door aandeelhouder(s);
- de afdekking van verliezen (= informele kapitaalstortingen) door aandeelhouder(s);
- storting van werkkapitaal door het moederbedrijf aan de Nederlandse branche;
- terugstortingen van aandelenkapitaal aan uw aandeelhouder(s);
- conversie van leningen in aandelen, omzetting van stockdividenden, etc.

Boekwinsten of boekverliezen op deelnemingen rapporteren als prijsmutatie

Boekwinsten of boekverliezen op de verkoop van deelnemingen aan de passiefzijde moeten als prijsmutatie worden gerapporteerd.

Voor de rapportage wordt dit hieronder geïllustreerd met een voorbeeld.

Formulier PD-C / PEN-A

Aan de passiefzijde zal door de verkoop van deelnemingen – ongeacht de aanwending van de verkoopopbrengst – een vergelijkbare prijsmutatie moeten worden gerapporteerd om de balans in evenwicht te houden. Het formulier waarop dit moet worden geboekt is afhankelijk van de aard en passiva van de onderneming.

Indien een onderneming bijvoorbeeld deelnemingen van een moedermaatschappij als vorm van eigen vermogen heeft, zal een vergelijkbare prijsmutatie moeten worden geboekt op formulier PD-C. In dat geval geeft tabel 2 de rapportage weer als de

opbrengst van de verkoop doorgegeven wordt aan de moeder in de vorm van (super-) dividend (dat als kapitaalonttrekking dient te worden geboekt). Wanneer een onderneming bijvoorbeeld niet-beursgenoteerde aandelen als eigen vermogen heeft, dient de vergelijkbare prijsmutatie te worden geboekt op het PEN-A formulier. In die situatie geeft tabel 1 de rapportage weer als de verkoopopbrengst aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd. Indien sprake is van beursgenoteerde aandelen, moeten deze in de Maanffectenrapportage worden gerapporteerd en dient alleen de verkoop te worden gemeld. (Ter informatie: na verwerking in het DNB-systeem zal de tegenboeking als prijsmutatie naar voren komen.)

Tabel 1: Rapportage bij uitkering van verkoopopbrengst van deelneming aan moedermaatschappij dan wel aan aandeelhouders

Subformulier PD-C of PEN-A								
Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal							Stand aan het eind van het kwartaal
	Transacties				Herwaardering		Overige mutaties	
	Aankopen	Verkopen	Winst/verlies	Gedecle-reerd dividend	Wisselkoers-verande-ringen	Prijs-mutaties		
200.000	0	150.000	0	0	0	50.000	0	100.000

Indien de winst niet wordt uitgekeerd maar wordt geherinvesteerd, dient op het formulier PD-C of PEN-A nog steeds de prijsmutatie te worden gerapporteerd maar niet de verkoop. In plaats daarvan zal aan de actiefzijde een aankoop voor een bepaald instrument worden gemeld.

Herwaardering

Onder 'wisselkoersveranderingen' dienen alle waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers te worden gemeld. Onder 'prijsmutaties' vallen alle overige waarderingsverschillen, zoals herwaarderingen en andere herzieningen ten opzichte van eerder gerapporteerde gegevens.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' dienen alle overige verschillen te worden opgenomen, zoals bijvoorbeeld de afboeking van goodwill en in geval van beursgenoteerde aandelen het verschil tussen beurswaarde en nettovermogenswaarde. Hieronder vallen ook waarderingsverschillen als gevolg van de overgang op nieuwe boekhoudrichtlijnen (zoals de invoering van IFRS).

Superdividend tegenboeken als prijsmutatie

Een onderneming kan ook winst behalen uit niet-operationele activiteiten van de onderneming en haar deelnemingen, zoals een buitengewone bate uit de verkoop van een deelneming (zijnde koerswinst). Dit heet superdividend maar dit mag niet als dividend verantwoord worden. Deze uitkering van superdividend moet worden gerapporteerd als kapitaalonttrekking onder 'verkopen' en dient tevens tot uiting te komen als prijsmutatie (zijnde koerswinst). Dividend dat afkomstig is uit het operationele resultaat uit het lopende jaar, dient niet hierin te worden inbegrepen maar als dividend te worden gerapporteerd.

Formulier PD-C / PEN-A

Aan de passiefzijde moet door het ontvangen superdividend – ongeacht de aanwending hiervan – een vergelijkbare prijsmutatie worden gerapporteerd om de balans in evenwicht te houden. Het formulier waarop dit moet worden geboekt is afhankelijk van de aard en passiva van de onderneming.

Indien een onderneming bijvoorbeeld deelnemingen van een moedermaatschappij als vorm van eigen vermogen heeft, zal een vergelijkbare prijsmutatie moeten worden geboekt op formulier PD-C. In dat geval geeft tabel 3 de rapportage weer als de opbrengst van het superdividend doorgegeven wordt aan de moeder in de vorm van (super-) dividend (dat als kapitaalrugstorting dient te worden geboekt).

Wanneer een onderneming niet-beursgenoteerde aandelen als eigen vermogen heeft, dient de vergelijkbare prijsmutatie te worden geboekt op het PEN-A formulier. In die situatie geeft tabel 2 de rapportage weer als de ontvangst van het superdividend aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd. Indien sprake is van beursgenoteerde aandelen, moeten deze met ISIN-code in de Maandeffectenrapportage worden gerapporteerd en dient alleen de verkoop te worden gemeld. (Ter informatie: na verwerking in het DNB-systeem zal de tegenboeking als prijsmutatie naar voren komen.)

Tabel 2: Rapportage bij uitkering van de opbrengst van het superdividend aan de moedermaatschappij dan wel aan aandeelhouders

Subformulier PD-C of PEN-A								
Stand aan het begin het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal							Stand aan het eind van het kwartaal
	Transacties				Herwaardering		Overige mutaties	
	Aankopen	Verkopen	Winst/verlies	Gedeclareerd dividend	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
100.000	0	50.000	0	0	0	50.000	0	100.000

Indien het superdividend niet wordt uitgekeerd maar wordt geherinvesteerd, dient op het formulier PD-C of PEN-A nog steeds de prijsmutatie te worden gerapporteerd maar uiteraard niet de verkoop. In plaats daarvan zal aan de actiefzijde een aankoop voor een bepaald instrument worden gemeld.

Winst/verlies

Onder 'winst/verlies' dient de aan de deelneming toe te rekenen winst respectievelijk het verlies te worden gemeld na belastingen, exclusief buitengewone baten en lasten en vóór winstverdeling. Indien de stand van de deelneming is gewaardeerd tegen historische kostprijs dient, om de reconciliatie sluitend te maken, het gedeclareerde dividend tevens in de kolom 'winst' te worden gemeld.

Gedeclareerd dividend

Onder 'gedeclareerd dividend' dient het in de rapportageperiode gedeclareerde bruto dividend (vóór aftrek van eventuele dividendbelasting) – toekomend aan de aandeelhouder(s) – te worden gerapporteerd. Het gedeclareerde dividend heeft hier alleen betrekking op de winst uit operationele activiteiten. Gedeclareerd dividend uit buitengewone baten zoals winst uit verkoop van een deelneming mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkopen' gerapporteerd te worden voor hetzelfde bedrag aan dividend minus de dividendbelasting (dus op netto-basis).

Indien het gedeclareerde dividend gedurende het kwartaal nog niet is betaald, dient een (kortlopende) verplichting aan de moeder te worden gemeld, tenzij de

verplichting deel uitmaakt van het rekening-courant saldo tussen de betrokken partijen en uit dien hoofde al wordt gemeld.

NB

Aandelenkapitaal dient alleen als kapitaaldeelname te worden verantwoord, voor zover de onderliggende stukken niet (meer) worden verhandeld via een georganiseerde beurs. De betrokken onderneming zal er in het algemeen niet van op de hoogte zijn wanneer door niet-ingezetenen via beursaankopen (geleidelijk aan) een belang in de onderneming wordt verworven. De positie uit hoofde van de kapitaaldeelname door de aandeelhouder wordt pas als zodanig gemeld vanaf het moment dat de aandeelhouder zijn belang heeft kenbaar gemaakt en de stukken uit de vrije handelbaarheid zijn gehaald. In dat geval dient in de Maandeffectenrapportage de waarde van het belang te worden opgevoerd via een opboeking in de kolom 'overige mutaties'.

5.2 Formulier PEN: Uitgegeven effecten

Begrippen en definities

Op de formulieren PEN dienen door uw onderneming uitgegeven niet-beursgenoteerde aandelen te worden gerapporteerd. Onder niet-beursgenoteerde aandelen wordt verstaan aandelenbewijzen die niet op de beurs zijn genoteerd en die de houders het recht geven op een deel van de winst en/of een deel van het eventuele overschot in geval van liquidatie.

Onderverdeling formulier PEN naar subformulier

Subformulier	Inhoud
PEN-A	Passiva: door de rapporterende onderneming uitgegeven niet-beursgenoteerde aandelen

In te vullen gegevens

Land van vestiging van de (centrale) bewaarinstantie of land van de geregistreerde houder

Onder Land van vestiging van de (centrale) bewaarinstantie of land van de geregistreerde houder wordt het land ingevuld waar de instantie is gevestigd. Voor in het buitenland uitgegeven certificaten (zoals ADR's) dient het land van vestiging van het administratiekantoor te worden vermeld. Bij de melding van niet-girale effecten moet hier het land van vestiging van de belegger worden ingevuld (indien bekend). Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Stand aan het begin/eind van het kwartaal

De beginstand onder 'Verplichting' dient overeen te komen met de eindstand van het voorgaande kwartaal. De eindstand moet worden berekend op basis van de marktwaarde.

Transacties

Onder 'Transacties' dienen enerzijds emissies en verkopen en anderzijds terugkopen en aflossingen van niet-beursgenoteerde aandelen afzonderlijk te worden vermeld tegen de voor de transactie overeengekomen. Een terugkoop van eigen aandelen dient altijd op dit formulier gerapporteerd te worden onder terugkopen als de aandelen worden ingetrokken. Indien de aandelen op een later tijdstip zullen worden

doorverkocht moet de aankoop gerapporteerd worden op formulier AEN als een aankoop.

Herwaardering

Onder 'Herwaardering' worden enerzijds wisselkoersveranderingen (alleen relevant indien het niet-beursgenoteerde aandeel is gedenomineerd in een andere muntsoort dan de euro) en anderzijds prijsmutaties (wijzigingen in de marktwaarde als gevolg van veranderingen in de koers) onderscheiden.

Overige mutaties

Onder Overige mutaties vallen alle (waarde-)veranderingen in uitstaande bedragen die niet te verklaren zijn door transacties en/of herwaardering.

Dividend

Voor aandelen moeten de gedurende het rapportagekwartaal uitbetaalde dividenden worden gemeld onder betaald dividend in de loop van het kwartaal. De hier te vermelden bedragen betreffen alleen de uitgekeerde bruto dividenden (vóór aftrek van eventuele dividendbelasting).

Richtlijnen voor de behandeling van speciale corporate actions

Splitsing of samenvoeging van aandelen

Indien uitstaande niet-beursgenoteerde aandelen worden samengevoegd dan wel één gesplitst in twee of meerdere aandelen, dan is een transactie alleen van toepassing bij de volgende situaties;

- Het kan gebeuren dat fracties van aandelen worden samengevoegd tot een nieuw aandeel of dat bestaande aandelen worden gesplitst in fracties van nieuwe aandelen. Indien de houders van bestaande aandelen wordt gevraagd bij te betalen om fracties van aandelen aan te vullen tot hele aandelen dan dienen de hiervoor betaalde gelden gemeld te worden als aankopen.
- Daarentegen kunnen houders van bestaande aandelen ook een vergoeding aangeboden krijgen voor de terugkoop van de resterende fracties van aandelen. Deze betalingen dienen gemeld te worden als verkopen.

Emissie van bonusaandelen

1. via uitgifte nieuwe aandelen ten laste van de reserves

Bij een bonusaandeel keert het bedrijf aandelen aan zijn aandeelhouders uit ten laste van de reserves. Deze aandelen worden veelal gratis aan aandeelhouders verstrekt naar rato van hun aandelenbezit. In beginsel doet deze vorm van uitgifte van bonusaandelen niet het eigen vermogen van het bedrijf veranderen. Ook de marktwaarde van de belegging verandert in beginsel niet. Rapporteurs melden daarom geen financiële transactie, en ook geen overige mutatie. Omdat uitgifte van bonusaandelen vaak bedoeld zijn om de liquiditeit van de aandelen op de markt te verhogen kan de marktwaarde van de uitgegeven aandelen toch toenemen. In dat geval wordt een verschil tussen de waarde van de begin- en eindstand van het bezit geregistreerd als positieve herwaardering.

2. via subscription rights

Een onderneming kan beslissen tot de uitgifte van nieuwe of additionele aandelen via de uitgifte van zogenaamde 'subscription rights'. Deze geven de houders van bestaande aandelen het voorkeursrecht om op de emissie in te schrijven tegen een emissiekoers die onder de actuele marktkoers van de bestaande aandelen ligt. De 'subscription rights' zelf worden in deze rapportage beschouwd als geschreven opties of warrants. De handel in 'subscription rights' zelf dient dan ook

verantwoord te worden onder derivaten op formulier D. Indien de onderneming een premie heft op de uitgifte van de rechten dan dienen die gerapporteerd te worden als ontvangen premies op geschreven opties. Indien er geen premie wordt geheven dan hoeft er uiteraard niets gerapporteerd te worden. Bij de daadwerkelijke uitgifte van de nieuwe aandelen tegen een korting moet de opbrengst ervan onder emissieopbrengsten (marktwaarde) gemeld worden. Het verschil tussen de stand aan het begin van het kwartaal plus de emissieopbrengst en de stand aan het einde van het kwartaal (die te verklaren valt uit het verschil tussen de voordelige emissiekoers en de marktkoers plus eventueel overige prijsmutaties) moet gemeld worden onder herwaardering (prijsmutaties). Bij rapportage op basis van ISIN code moet de verwisseling van de claims in nieuwe aandelen onder transacties (in aantallen) gemeld worden.

Uitkering van dividend in aandelen (stock dividend)

Bij uitkering van dividend in de vorm van nieuwe aandelen dient er zowel een emissieopbrengst gemeld te worden als de uitbetaling van dividend. De waarde van beide posten kan bepaald worden aan de hand van de marktwaarde van de nieuw uitgegeven aandelen. De marktwaarde dient berekend te worden als het totaal aantal uitgegeven aandelen maal de marktkoers per aandeel op de datum van de betaalbaar stelling van het dividend. Bij verkoop stockdividend in contanten dit melden onder Ontvangen dividend in de loop van het kwartaal (in euro's).

Conversie van schuldpapier in aandelen

Bij conversie van schuldpapier in (nieuwe) aandelen dienen twee afzonderlijke boekingen gemaakt te worden. Enerzijds dient een aflossing van het schuldpapier gemeld te worden, anderzijds de emissie van aandelen. De te rapporteren waarde van de aflossing en van de emissie dient overeen te komen met de marktwaarde van de uitgegeven aandelen. Eventuele verschillen tussen de zoals hierboven beschreven te berekenen aflossingswaarde en de bij aflossing uitstaande nominale waarde van het schuldpapier dient onder herwaardering gemeld te worden in de Maandeffectenrapportage zodat de stand aan het einde van het kwartaal nul bedraagt.

5.3 Formulier PV: Voorzieningen

Begrippen en definities

Dit formulier bevat alleen het subformulier PV-OV, waarin gevraagd wordt naar overige voorzieningen. Feitelijk betreft dit in het DRA-rapportageprofiel OFK alle voorzieningen, zoals voorzieningen voor dubieuze vorderingen, voor het onderhoud van onroerend goed e.d. Voor de waardering en de definitie van deze post dient aangesloten te worden bij de richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

In te vullen gegevens subformulier PV-OV

Stand aan het begin/eind van het kwartaal

De standen aan het begin en aan het eind van het kwartaal dienen qua waardering overeen te komen met die van (beginselen van) de jaarrekening van uw onderneming.

Transacties

Onder transacties wordt apart informatie gevraagd naar toevoegingen en onttrekkingen. Toevoegingen bestaan uit in het in kwartaal gevormde voorzieningen, zowel nieuwe voorzieningen als verhogingen op bestaande voorzieningen. Onder onttrekkingen vallen alle bedragen die ten laste van de voorzieningen zijn gebracht.

Herwaardering

De post wisselkoersveranderingen is alleen van toepassing indien (een deel van) de voorziening in een vreemde muntsoort is uitgedrukt.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dient u alle veranderingen in de overige voorzieningen te rapporteren die niet vallen onder de overige posten.

5.4 Formulier PO: Overige passiva

Begrippen en definities

Op dit formulier moeten de overige verplichtingen worden verantwoord. Het formulier PO bestaat uit de volgende subformulieren:

Onderverdeling formulier PO naar subformulier

Subformulier	Inhoud
PO-LK	Opgenomen leningen korter dan of gelijk aan één jaar
PO-RP	Opgenomen leningen uit hoofde van repo's
PO-LL	Opgenomen leningen langer dan één jaar
PO-FL	Opgenomen financial leases
PO-HL	Opgenomen handelskrediet langer dan één jaar
PO-OK	Overige verplichtingen korter dan of gelijk aan één jaar
PO-OL	Overige verplichtingen langer dan één jaar

Alle uitstaande verplichtingen ('standen') voorkomend op de subformulieren van PO dienen te worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Onder PO-LK vallen alle opgenomen leningen korter dan of gelijk aan één jaar; het betreft hier alle overige leningen o/g van alle sectoren als overheden, stichtingen, bedrijven en financiële instellingen die niet onder de andere PO-formulieren vallen.

Repo-transacties

Repo-transacties (repurchase agreements en sell-buy-backs) moeten worden beschouwd als leningen tegen onderpand van effecten en worden derhalve onder leningen gerubriceerd. Terugbetaalverplichtingen die ontstaan als gevolg van de ontvangst van cash collateral inzake een securities lending-overeenkomst dienen ook op formulier PO-RP te worden gerapporteerd. Herbelegging van cash collateral is wel economisch eigendom en moet gerapporteerd worden. Ontvangen cash collateral moet in dit verband op AO-RC worden gemeld. Bij herbelegging verdwijnt het van het AO-RC formulier en verschijnt het op een beleggingsformulier. Ontvangst van onderpand in de vorm van effecten dient niet te worden gerapporteerd.

Onder PO-LL vallen alle overige leningen met een looptijd langer dan één jaar aan alle sectoren als overheden, stichtingen, bedrijven en financiële instellingen die niet onder de andere PO-formulieren vallen.

Hiertoe behoort ook de tegenpost van leningen of vorderingen die zijn gesecuritiseerd en in de eigen boekhouding en/of jaarrekening op de eigen balans zijn gehouden ofwel 'not derecognised' zijn (tegensector SPV, zie ook pagina 35).

Financial lease (PO-FL)

Een financial lease contract is een kredietvorm waarbij is overeengekomen dat de lessee (gebruiker) de door de lessor (leasemaatschappij) geïnvesteerde koopsom verhoogd met rente, in vooraf overeengekomen termijnen aflost. De lessor blijft juridisch eigenaar van het geleasede object; de lessee draagt het economisch risico.

Vorderingen en schulden in rekening-courant dienen op één plaats onder activa op subformulier AO-RC te worden gerapporteerd.

Niet verhandelbaar, *onderhands*, geld- of kapitaalmarktpapier dient te worden verantwoord als korte respectievelijk lange lening.

Op de subformulieren voor 'overige verplichtingen korter dan of gelijk aan 1 jaar' en 'verplichtingen langer dan 1 jaar' - subformulieren PO-OK en PO-OL dienen transitorische posten zoals nog te betalen bedragen te worden gerapporteerd. Het betreft alle overige verplichtingen die niet onder de eerder genoemde subformulieren vallen, ingedeeld naar oorspronkelijke looptijd. Dit geldt bijvoorbeeld voor nog te betalen gelden aan personeel (zoals salarissen en bonussen) en belastingverplichtingen.

Bij het rentedeel dient uitsluitend de betaalde rente te worden verantwoord (geen rentereconciliatie). Op deze formulieren mag geen te betalen rente als verplichting worden verantwoord (rente wordt altijd gerapporteerd op dezelfde regel als het onderliggende instrument).

In het geval de verschuldigde rente op opgenomen leningen schuldig wordt gebleven en wordt toegevoegd aan de hoofdsom, dient er zowel een transactie met betrekking tot de toename van de verplichting als een rentebetaling met betrekking tot de afname van de stand aangegroeide rente te worden gerapporteerd.

Binnen deze hierboven genoemde subformulieren wordt een secundaire onderverdeling gevraagd in verplichtingen aan:

- deelnemingen;
- overige groepsmaatschappijen;
- derden.

In te vullen gegevens formulier PO

Land van de crediteur

Onder 'land van de crediteur' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de geldverschaffer, waarmee de verplichting is aangegaan. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Sector van de crediteur

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage II vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)

De beginstand van de verplichting dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode. De begin- en eindstand van de verplichting dient te worden gemeld exclusief aangegroeide rente. Bij leningen o/g moet de aangegroeide rente in het

renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen, bij negatieve rente een 1 invullen).

Transacties

De 'transacties' gedurende het kwartaal dienen bruto (dat wil zeggen: het totaal aan opnames en aflossingen afzonderlijk vermelden onder de kolommen toenames, respectievelijk afnames van verplichtingen) te worden verantwoord.

Herwaardering

Onder herwaardering worden 'wisselkoersveranderingen' (alleen relevant indien de verplichting is aangegaan in een andere muntsoort dan de euro) en 'prijsmutaties' (waaronder herwaarderingen) onderscheiden.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' (een restgroep) valt bijvoorbeeld een kwijtschelding van een schuld of verplichting). Om verzoeken van DNB tot een nadere toelichting achteraf zoveel mogelijk te voorkomen, moeten significante bedragen onder 'overige mutaties' in een specifiek commentaarveld (zie e-Line Betalingsbalans) nader worden toegelicht.

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van het kwartaal:

Rente moet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. Dit betekent dat rentekosten niet worden gemaakt als de rente wordt uitgekeerd, maar gedurende de looptijd dat de schuld uitstaat aangroeit. De beginstand van de aangegroeide rente dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode en vertegenwoordigt de dan verschuldigde maar nog niet betaalde rente. De stand aan het eind van het kwartaal resulteert als saldo van de beginstand met aangegroeide rente, de in de loop van het kwartaal aangegroeide en betaalde rente. Alle rentebedragen dienen bruto (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) gerapporteerd te worden.

Aangegroeide rente in de loop van het kwartaal

De aangegroeide rente betreft het aan het rapportagekwartaal toe te rekenen deel van de rente in verhouding tot de lengte van de lopende renteperiode.

Betaalde rente

Onder 'betaalde rente' dient de in het rapportagekwartaal betaalde of verrekende bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) te worden gemeld.

Waarderings- en andere verschillen

Indien de rente luidt in een andere muntsoort dan de euro, dienen veranderingen in de waarde van de aangegroeide rente als gevolg van veranderingen in de wisselkoers onder rentevershillen te worden vermeld. Eventuele andere mutaties in de stand aangegroeide rente die niet elders te verklaren zijn dienen ook onder rentevershillen te worden gerapporteerd.

6 Formulieren voor de winst- en verliesrekening

6.1 Algemeen

Gegevens over de winst- en verliesrekening zijn nodig om de statistiek kwartaalsectorrekeningen (Nationale rekeningen) van het CBS op te kunnen stellen. De verslagperiode is een kwartaal.

Een aantal posten dat gewoonlijk voorkomt op de baten- en lastenrekening wordt hier niet afzonderlijk gevraagd.

Alle posten dienen te worden opgegeven op transactiebasis. Dit wil zeggen dat een transactie wordt geregistreerd op het moment dat een vordering dan wel een verplichting ontstaat. Het gaat dus om de aan de verslagperiode toe te rekenen bedragen (en niet de daadwerkelijke – eventueel buiten de verslagperiode – ontvangen of verrichtte betalingen op kasbasis).

Alle posten dienen in principe in positieve waarden te worden opgegeven. Dit geldt dus ook voor kostenposten. Bij enkele posten kan het echter zo zijn dat bedragen in mindering dienen te worden gebracht waardoor alsnog een negatief bedrag kan resulteren. Dit zal bij de betreffende posten expliciet worden vermeld.

De winst- en verliesrekening bestaat uit de volgende drie hoofdposten met een aantal subformulieren:

1. Formulier WVB: *Winst- en verliesrekening: baten en lasten*
2. Formulier WVU: *Winst- en verliesrekening: buitengewone baten en lasten*
3. Formulier WVA: *Winst- en verliesrekening: andere verwante variabelen*

6.2 Formulier WVB: Baten en lasten

Begrippen en definities

In formulier WVB wordt in drie subformulieren gevraagd naar baten en lasten exclusief opbrengsten van vorderingen, lasten van verplichtingen en waardeveranderingen die alle op andere formulieren zijn gerapporteerd:

Onderverdeling formulier WVB naar subformulier

Subformulier	Inhoud
WVB-B	Baten met uitzondering van beleggingsopbrengsten en veranderingen van beleggingen
WVB-S	Loonkosten
WVB-L	Andere bedrijfskosten en –lasten met uitzondering van uitkeringen, rentelasten, beleggingsverliezen

In te vullen gegevens subformulier WVB-B

Opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten

Hieronder vallen de opbrengsten verkregen uit overige financiële en zakelijke diensten,. Ook rentebaten en ontvangen dividenden vallen hier buiten. Onder de opbrengsten uit diensten wordt hier bijvoorbeeld verstaan: opbrengsten uit handel in financiële activa voor eigen rekening; opbrengsten uit assurantie-, effecten- of andere

bemiddelingsactiviteiten; provisies voor adviezen, vermogensbeheer, verrichte betaaldiensten, vergoedingen uit effectenin- en uitleen e.d.

Overige baten niet elders genoemd

Deze post omvat alle overige baten die niet elders in dit formulier zijn gevraagd en niet bij de andere winst- en verliesformulieren al zijn opgegeven.

In te vullen gegevens subformulier WVB-S

Lonen en salarissen

De (sub)posten van de personeelskosten dienen betrekking te hebben op personen die werken bij de onderneming die rapporteert. Dit betreft zowel de personen op de eigen loonlijst voor zover werkzaam in het eigen bedrijf als de personen die in de onderneming werkzaam zijn maar waarvan de loonlijst door een moeder-, zuster- of dochterbedrijf wordt bijgehouden.

De volgende werknemers dienen derhalve wel te worden meegerekend:

- personen die in het bedrijf werkzaam zijn, maar waarvan de loonlijst door een moeder-, zuster- of dochterbedrijf wordt bijgehouden;
- personen op de eigen loonlijst, incl. personen in loondienst van 65 jaar of ouder en zij die korter dan een jaar werkzaam zijn in een vestiging of op een project in het buitenland;
- directeuren van NV's en BV's op de eigen loonlijst, inclusief directeur-groootaandeelhouders (DGA's) en hun eveneens in loondienst werkzame familieleden.
- zowel de vergoedingen aan bestuurders als aan commissarissen die voor de rapporteur werken.

De volgende werknemers mogen niet worden meegerekend:

- personeel waarvan uw bedrijf de loonlijst voert, maar dat feitelijk werkzaam is bij een gelieerd (bijv. zuster-) bedrijf;
- personen die volledig arbeidsongeschikt zijn (AAW/WAO, invaliditeitspensioen e.d.);
- personen die langer dan een jaar werkzaam zijn in een vestiging of op een project in het buitenland.

Onder lonen en salarissen wordt verstaan de regelmatig verrichte betalingen in geld die tot het brutoloon behoren, inclusief de waarde van niet-belastbare vakantiebonnen, het spaarloon, de werknemersbijdrage pensioen, vergoedingen voor woon-werkverkeer en bijdragen in spaarregelingen.

Tot deze vergoedingen horen ook de niet-regelmatig verrichte betalingen in geld die tot het brutoloon behoren zoals vakantiegeld, 13e maand, eindejaarsuitkeringen, gratificaties, tantièmes, belaste en onbelaste winstuitkeringen, en huisvestingstoelagen.

Tot de brutolonen horen hier niet de sociale premies en lasten die ten laste van de werkgever komen.

Loonkostensubsidies en afdrachtverminderingen mogen niet op de brutolonen in mindering worden gebracht. Deze dienen onder de post *Overige baten niet elders genoemd* van subformulier WVB-B te worden opgegeven.

Doorberekening van of aan andere concernonderdelen moeten buiten beschouwing worden gelaten

Loon in natura (incl. rentekortingen)

Loon in natura omvat de waarde van alle goederen en diensten of andere voordelen die door de werkgever aan werknemers gratis of tegen gereduceerd tarief worden verstrekt en waarvan de werknemers buiten hun werk om gebruik kunnen maken. Voorbeelden van loon in natura zijn: privégebruik van de auto van de zaak, door de werkgever verzorgde kinderopvang, voordelig reizen met het openbaar vervoer, het gedeelde rentedeel van laagrentende of renteloze leningen, kerstpakketten en gratis aan werknemers verstrekte aandelen en opties.

Pensioenlasten

De werkgeversbijdragen die betaald zijn in het kader van een pensioenverzekering voor werknemers. Terugstorting van pensioenfondsen dienen hier als negatieve bijdrage geboekt te worden. Hierdoor kan per saldo een negatief bedrag resteren.

Overige sociale lasten

Onder overige sociale lasten vallen de wettelijke sociale premies (WIA, WW en de overhevelingstoeslag), loon bij ziekte, ontslagvergoedingen en tegemoetkomingen in de zorgpremies en dergelijke, met uitzondering van de pensioenlasten. Verder vallen hieronder ook de werkgeversbijdragen die betaald zijn in het kader van premies voor aanvullende invaliditeits- en werkloosheidsverzekeringen, ziekteverzuimverzekeringen en sociale fondsen (exclusief opleidingsfondsen).

Betalingen wegens uitzendkrachten

Onder deze post moeten de kosten van personeel worden geboekt dat niet in loondienst bij het eigen bedrijf is, maar via een uitzendorganisatie werkzaam is. Een uitzendbureau bemiddelt bij het tijdelijk plaatsen van personen die tijdens de plaatsing door de uitzendorganisatie worden betaald.

Overige personeelskosten

Onder de post overige personeelskosten vallen: opleidingskosten, werkgeversbijdragen in de exploitatiekosten van kantines en van sociale, culturele en medische voorzieningen (exclusief loonkosten van eigen werknemers), kosten van werving en selectie van personeel, eindheffingen van de belastingdienst op bepaalde loonbestanddelen.

In te vullen gegevens subformulier WVB-L

Afschrijvingen

Onder deze post dienen de afschrijvingen op bedrijfsmiddelen te worden geboekt, voor zover deze niet zijn opgenomen onder de posten *provisie en andere acquisitiekosten*, en *beheerskosten van beleggingen*.

Tot de afschrijvingen behoren de waardeverminderingen van immateriële vaste activa en materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsuitvoering.

Tot *immateriële vaste activa* behoren onder meer kosten van goodwill die van derden is verkregen en vooruitbetalingen op immateriële vaste activa

Tot *materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsuitoefening* behoren onder meer bedrijfsgebouwen en -terreinen, andere vaste bedrijfsmiddelen (zoals technische en administratieve uitrusting en inventaris) en vooruitbetalingen op materiële vaste activa.

Dividendbelasting (of andere belasting die wordt geheven op een ontvangen uitkering)

Dit betreft betaalde belasting op ontvangen dividend of andere betaalde belasting die wordt geheven op de ontvangen uitkering. Graag in een toelichting aangeven als de dividendbelasting onbekend is, bijvoorbeeld omdat alleen het netto ontvangen dividend bekend is. Let voorts op connectie met formulier PD-C waar het bruto ontvangen dividend dient te worden gerapporteerd.

Overige bedrijfskosten

Deze post omvat de bedrijfskosten die niet elders in dit formulier of andere formulieren zijn gevraagd. Het gaat bijvoorbeeld om huisvestingskosten, kosten van inrichting en inventaris, kosten die voortvloeien uit reorganisaties en juridische en consultancy kosten.

Dit moet als positief bedrag worden ingevuld.

Overige lasten niet elders genoemd

Onder deze post dienen de overige lasten te worden geboekt die niet elders worden gevraagd en die niet onder de bedrijfskosten vallen. Dit moet als positief bedrag worden ingevuld.

6.3 Formulier WVU: Buitengewone baten en lasten

Begrippen en definities

Buitengewone baten en lasten zijn in de wet omschreven als de baten en lasten die niet uit de gewone bedrijfsuitoefening voortvloeien. Meestal zijn het posten die van incidentele aard zijn en die tevens vallen buiten hetgeen voor de onderneming karakteristiek is.

Subformulier	Inhoud
WVU-B	Buitengewone baten
WVU-L	Buitengewone lasten

In te vullen gegevens

Op beide subformulieren dienen voor alle buitengewone baten en lasten het bedrag en een korte toelichting gegeven te worden.

6.4 Formulier WVA: Andere W&V verwante variabelen

Begrippen en definities

In formulier WVA wordt een aantal posten en saldi gevraagd die van belang zijn voor de bepaling van de resultaten en voor de bestemming van de winst.

Subformulier	Inhoud
WVA-R	Andere W&V-verwante variabelen: resultaat
WVA-B	Andere W&V-verwante variabelen: bestemmingen

In te vullen gegevens subformulier WVA-R

Resultaat uit gewone bedrijfsvoering vóór belastingen

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering vóór belastingen van de winst- en verliesrekening dient te worden bepaald overeenkomstig wettelijke voorschriften en RJ-richtlijnen.

In te vullen gegevens subformulier WVA-B

Belastingen over het resultaat uit gewone bedrijfsvoering

De belastingen over het resultaat uit gewone bedrijfsvoering van de winst- en verliesrekening dienen te worden bepaald overeenkomstig wettelijke voorschriften en RJ-richtlijnen.

Belastingen over het buitengewoon resultaat

De belastingen over het buitengewoon resultaat van de winst- en verliesrekening dienen te worden bepaald overeenkomstig wettelijke voorschriften en RJ-richtlijnen.

Uitgekeerd dividend

Onder deze post moet het dividend worden gerapporteerd dat in de verslagperiode aan diegenen die vermogen beschikbaar hebben gesteld in de vorm van aandelenkapitaal, betaalbaar is gesteld. Tot het dividend behoren de contante dividenden, het stockdividend alsmede het keuzedividend. Het dividend dient bruto te worden geboekt, dat wil zeggen inclusief de als voorheffing ingehouden dividendbelasting. Dit geldt ook voor de dividendbetalingen van en naar het buitenland.

Bruto investeringen exclusief investeringen in software in eigen beheer

Onder deze post vallen de bruto investeringen in alle vaste activa, inclusief het binnenlands onroerend goed. Vaste activa betekent hier nieuwe of gebruikte, materiële of immateriële activa die het resultaat zijn van een productieproces. Hieronder vallen dus geen financiële activa. Bruto wil hier zeggen zonder aftrek van de afschrijvingen. De bruto investeringen in vaste activa bestaan uit het saldo van aankopen en verkopen. Tevens omvatten zij de toevoeging aan de waarde van de vaste activa als gevolg van productieve activiteiten in eigen beheer.

Bruto investeringen in software in eigen beheer

Onder deze post moet aangegeven worden welk deel van de bruto investeringen is gedaan in software die door het bedrijf zelf in eigen beheer is ontwikkeld en geproduceerd.

7 Goederen en diensten

7.1 Formulier GD: Goederen en diensten

Begrippen en definities

Deze formulieren dienen alleen te worden gerapporteerd door ondernemingen die behoren tot de sector S.127B

Op de formulieren GD-ECJ en GD-ICJ dienen ontvangen en betaalde vergoedingen voor goederen en diensten van en aan binnen- en buitenlandse tegenpartijen gerapporteerd te worden gerapporteerd, waarbij onderscheid moet worden gemaakt naar tegenpartijen binnen en buitenconcern.

Onderverdeling formulier GD naar subformulier

Subformulier	Inhoud
GD-ECM	Goederen en diensten buiten concernverband
GD-ICM	Goederen en diensten binnen concernverband

Diensten moeten worden uitgesplitst naar verschillende typen, zoals aangegeven in onderstaande tabel. Deze uitsplitsing is niet uitputtend. Als de dienst die u wilt rapporteren niet als aparte categorie is opgenomen, dient u deze onder overige dienstverlening te rapporteren en in de toelichting de aard van de dienst aan te geven. Voor de andere categorieën kunt u de toelichting gebruiken om uitzonderlijke transacties kort toe te lichten.

Type dienst	Omschrijving
Goederen	Aan en verkoop van goederen. Kosten grondstoffen en opbrengsten eindproducten.
Transitohandel: aan- en verkoop van goederen	Het aan – en verkopen van goederen aan buitenlandse ingezetenen zonder dat deze goederen in Nederland komen.
Herfacturering	Het centraal afwikkelen van facturering, zonder dat hierbij sprake is van (transito-)handel
Financiële diensten (expliciet in rekening gebracht)	Commissies en vergoedingen die verband houden met financiële dienstverlening zoals bankdiensten; advies m.b.t. fusies, overnames en financiële herstructurering; kosten voor documentaire kredieten, advisering, wissels, financial leasing, factoring, valuta-arbitrage, commissies bij effectenhandel, courtage, emissiekosten, kosten inschrijving/aflossing, vermogensbeheer, provisies en bewaarloon. NIET: ontvangen of betaalde rente.
Juridische diensten	Bijvoorbeeld vastleggen van rechten met betrekking tot octrooien, patenten en licenties; afwikkelen van rechtszaken. NIET: fiscaal advies.
Accounting, auditing, boekhouding en belastingadvies	Bijvoorbeeld: fiscaal advies, controle jaarrekening, diensten trustkantoor.
Zakelijke advies, managementadvies, en public relations	Bijvoorbeeld advies en operationele ondersteuning ten behoeve van bedrijfsbeleid en –strategie.
Andere niet eerder genoemde zakelijke diensten	Bijvoorbeeld vergoedingen voor distributie van elektriciteit, water, stoom, olie en gas; aanwerven en plaatsen van personeel; diensten van callcenters; reisbemiddeling; schoonmaakkosten.

Adverteren, marktonderzoek en opiniepeilingen	Adverteren, marktonderzoek en opiniepeilingen.
Operationele leasing	Bijvoorbeeld huur van kantoorpanden, vervoermiddelen (zonder personeel), of machines en apparatuur (zonder bemanning).
Aan de handel verbonden diensten	Aan handel verbonden diensten. Bijvoorbeeld goederenmakelaars, bemiddelaars, (handels)agenten; veilingen.
Overige dienstverlening	Bijvoorbeeld vergoedingen voor gebruikerslicenties, voor licenties op reproductie en/of distributie (vermeld licenties en/of royalties in de toelichting), of overige dienstverlening (graag toelichten).

In te vullen gegevens subformulieren GD-ECM en GD-ICM

Land van vestiging tegenpartij

Onder 'land van vestiging tegenpartij' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de tegenpartij waarvan een dienst is afgenomen respectievelijk waaraan een dienst is geleverd. Voor transacties met een binnenlandse tegenpartij moet NL geselecteerd worden.

Transacties met binnenlandse tegenpartijen die niet tot hetzelfde concern behoren zijn van groot belang voor het macro-economische beeld, ondanks dat het veelal relatief kleine bedragen betreffen vergeleken met de transacties met concernonderdelen en met het buitenland. Graag daarom ook verhoudingsgewijs kleine bedragen met binnenlandse tegenpartijen expliciet rapporteren.

Een lijst met te gebruiken Iandcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage I).

Transacties

Onder 'betalingen' en 'ontvangsten' dienen respectievelijk de uitgaven voor afgenomen diensten en de ontvangsten voor geleverde diensten te worden gemeld. Alle posten dienen te worden opgegeven op transactiebasis. Dit wil zeggen dat een transactie wordt geregistreerd op het moment dat een vordering dan wel een verplichting ontstaat. Het gaat dus om de aan he verslagkwartaal toe te rekenen bedragen (en niet de daadwerkelijke – eventueel buiten de verslagperiode – ontvangen of verrichtte betalingen op kasbasis).

8 Enkele specifieke onderwerpen

8.1 Onderpand in contanten (cash) bij securities lending

Indien een instelling voor een deel of geheel onderpand zou krijgen gestort in de vorm van deposito's (zogenoeten 'cash collateral') dan gaat dat gepaard met een herbelegging van dat onderpand. Die herbelegging – en ook de ontvangen contanten (AO-RC!) – dient wel in DRA te worden gerapporteerd (ook al is het securities lending programma uitbesteed aan een derde partij). Die herbelegging wordt immers wel economisch eigendom van de instelling. In dat geval vindt in DRA een balansverlenging en dient de terugbetaalverplichting van het cash collateral gemeld te worden op PO-RP, i.e. opgenomen leningen uit hoofde van repo's, terwijl de herbelegging moet worden vermeld op de regel van de betreffende beleggingscategorie (bv. rekening courant of effecten).

8.2 Rapportage van operational lease

Indien sprake is van operational lease die onder IFRS16 op de balans wordt opgenomen, dient dit door de lessee (degene die de activa least) als volgt te worden gerapporteerd.

Activa

Indien het gebouwen betreft:

Sub-formulier ADO-C; regel: Onroerende goederen in eigen gebruik.

In alle andere gevallen van operational lease:

Sub-formulier ANF-C; regel: Bedrijfsmiddelen (materiële vaste activa en voorraden).

Passiva

- Overige verplichtingen (PO-OL) Indien de leasetermijn korter dan een jaar is dan sub-formulier PO-OK);
- Tegensector: NFV (bij een operationeel leasebedrijf). Indien de tegenpartij hoofdzakelijk actief is in financial lease, dan dient de tegensector OFI te zijn.

Overige posten die verband houden met operational lease:

- Rentedeel op sub-formulier overige verplichtingen waar ook lease- verplichting wordt geboekt (PO-OL of als het kort is PO-OK);
- Servicedeel op sub-formulier WVB-L regel: 'overige bedrijfskosten';
- Afschrijvingen op sub-formulier WVB-L regel: 'afschrijvingen'.

8.3 Rapportage van het eigen vermogen

Het eigen vermogen moet worden gerapporteerd op formulier PD-C of PEN-A (of in de Maandeffectenrapportage). Rapportage dient plaats te vinden op formulier:

- PD-C: indien sprake is van een deelneming (10% of meer) in het eigen vermogen van uw onderneming (zie verder paragraaf 5.1 van de DRA-toelichting);
- PEN-A: indien de belangen in het eigen vermogen van uw onderneming kleiner zijn dan 10% en de aandelen niet-beursgenoteerd zijn op PEN-A
- in de Maandeffectenrapportage als het beursgenoteerde aandelen betreft.

Voor niet-beursgenoteerde aandelen kan als waarderingsgrondslag de netto-vermogenswaarde worden aangehouden.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage I: ISO Landcodes

Landnaam	ISO-code
Andorra	AD
Verenigde Arabische Emiraten	AE
Afghanistan	AF
Antigua en Barbuda	AG
Anguilla	AI
Albanië	AL
Armenië	AM
Nederlandse Antillen	AN
Angola	AO
Antarctica	AQ
Argentinië	AR
Amerikaans-Samoa	AS
Oostenrijk	AT
Australië	AU
Aruba	AW
Azerbeidzjan	AZ
Bosnië-Herzegovina	BA
Barbados	BB
Bangladesh	BD
België	BE
Burkina Faso	BF
Bulgarije	BG
Bahrein	BH
Burundi	BI
Benin	BJ
Sint-Bartholomeus	BL
Bermuda	BM
Brunei	BN
Bolivia	BO
Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES)	BQ
Brazilië	BR
Bahama's	BS
Bhutan	BT
Bouveteiland	BV
Botswana	BW
Wit-Rusland	BY
Belize	BZ
Canada	CA
Cocos- of Keelingeilanden	CC
Congo-Kinshasa	CD
Centraal-Afrikaanse Republiek	CF
Congo-Brazzaville	CG
Zwitserland	CH
Ivoorkust	CI
Cookeilanden	CK
Chili	CL
Kameroen	CM
China	CN
Colombia	CO
Costa Rica	CR
Servië en Montenegro	CS

Cuba	CU
Kaapverdië	CV
Curaçao	CW
Christmaseiland	CX
Cyprus	CY
Tsjechië	CZ
Duitsland	DE
Djibouti	DJ
Denemarken	DK
Dominica	DM
Dominicaanse Republiek	DO
Algerije	DZ
Ecuador	EC
Estland	EE
Egypte	EG
Westelijke Sahara	EH
Eritrea	ER
Spanje	ES
Ethiopië	ET
Finland	FI
Fiji	FJ
Falklandeilanden	FK
Micronesië	FM
Faeröer	FO
Frankrijk	FR
Gabon	GA
Verenigd Koninkrijk	GB
Grenada	GD
Georgië	GE
Frans-Guyana	GF
Guernsey	GG
Ghana	GH
Gibraltar	GI
Groenland	GL
Gambia	GM
Guinee	GN
Guadeloupe	GP
Equatoriaal-Guinea	GQ
Griekenland	GR
Zuid-Georgië en Zuid-Sandwicheilanden	GS
Guatemala	GT
Guam	GU
Guinee-Bissau	GW
Guyana	GY
Hongkong	HK
Heardeiland en McDonaldeilanden	HM
Honduras	HN
Kroatië	HR
Haïti	HT
Hongarije	HU
Indonesië	ID
Ierland	IE
Israël	IL
Man	IM
India	IN
Brits Territorium in de Indische Oceaan	IO

Irak	IQ
Iran	IR
IJsland	IS
Italië	IT
Jersey	JE
Jamaica	JM
Jordanië	JO
Japan	JP
Kenia	KE
Kirgizië	KG
Cambodja	KH
Kiribati	KI
Comoren	KM
Saint Kitts en Nevis	KN
Noord-Korea	KP
Zuid-Korea	KR
Koeweit	KW
Caymaneilanden	KY
Kazachstan	KZ
Laos	LA
Libanon	LB
Saint Lucia	LC
Liechtenstein	LI
Sri Lanka	LK
Liberia	LR
Lesotho	LS
Litouwen	LT
Luxemburg	LU
Letland	LV
Libië	LY
Marokko	MA
Monaco	MC
Moldavië	MD
Montenegro	ME
Sint-Maarten (Franse gedeelte)	MF
Madagaskar	MG
Marshalleilanden	MH
Macedonië	MK
Mali	ML
Myanmar	MM
Mongolië	MN
Macau	MO
Noordelijke Marianen	MP
Martinique	MQ
Mauritanië	MR
Montserrat	MS
Malta	MT
Mauritius	MU
Maldiven	MV
Malawi	MW
Mexico	MX
Maleisië	MY
Mozambique	MZ
Namibië	NA
Nieuw-Caledonië	NC
Niger	NE

Norfolk	NF
Nigeria	NG
Nicaragua	NI
Nederland	NL
Noorwegen	NO
Nepal	NP
Nauru	NR
Niue	NU
Nieuw-Zeeland	NZ
Oman	OM
Panama	PA
Peru	PE
Frans-Polynesië	PF
Papoea-Nieuw-Guinea	PG
Filipijnen	PH
Pakistan	PK
Polen	PL
Saint-Pierre en Miquelon	PM
Pitcairneilanden	PN
Puerto Rico	PR
Palestijnse gebieden	PS
Portugal	PT
Belau	PW
Paraguay	PY
Qatar	QA
Réunion	RE
Roemenië	RO
Servië	RS
Rusland	RU
Rwanda	RW
Saudi-Arabië	SA
Salomonseilanden	SB
Seychellen	SC
Soedan	SD
Zweden	SE
Singapore	SG
Sint Helena	SH
Slovenië	SI
Spitsbergen en Jan Mayeneiland	SJ
Slowakije	SK
Sierra Leone	SL
San Marino	SM
Senegal	SN
Somalië	SO
Suriname	SR
Zuid-Soedan	SS
Sao Tomé en Principe	ST
El Salvador	SV
Sint Maarten (Nederlandse gedeelte)	SX
Syrië	SY
Swaziland	SZ
Turks- en Caicoseilanden	TC
Tsjaad	TD
Franse Zuidelijke- en Zuidpoolgebieden	TF
Togo	TG
Thailand	TH

Tadzjikistan	TJ
Tokelau-eilanden	TK
Oost-Timor	TL
Turkmenistan	TM
Tunesië	TN
Tonga	TO
Oost-Timor t/m 30-04-2003	TP
Turkije	TR
Trinidad en Tobago	TT
Tuvalu	TV
Taiwan	TW
Tanzania	TZ
Oekraïne	UA
Uganda	UG
Amerikaanse afgelegen eilanden	UM
Verenigde Staten	US
Uruguay	UY
Oezbekistan	UZ
Vaticaanstad	VA
Saint Vincent en de Grenadines	VC
Venezuela	VE
Britse Maagdeneilanden	VG
Amerikaanse Maagdeneilanden	VI
Vietnam	VN
Vanuatu	VU
Wallis en Futuna	WF
Samoa	WS
Bank for International Settlements (BIS)	XB
Overige organen en instellingen EU	XE
Europese Investeringsbank	XF
Europese Bank v Wederopbouw en Ontw (EBRD)	XH
Internationaal Monetair Fonds (IMF)	XI
Kosovo	XK
Europese Centrale Bank (ECB)	XL
Organen OESO (OECD)	XO
Overige regionale en internat organen en	XR
Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)	XS
Organen Verenigde Naties (VN)	XU
Wereldbank (IBRD)	XV
Jemen	YE
Mayotte	YT
Joegoslavië (voormalig)	YU
Zuid-Afrika	ZA
Zambia	ZM
Zimbabwe	ZW

9.2 Bijlage II: Sectorindelingen

Sector (code)	Omschrijving
Monetaire autoriteiten (MON)	Hieronder vallen centrale banken en overige instellingen die betrokken zijn bij het uitgeven van betaalmiddelen en het handhaven van de interne en externe waarde van de valuta en het aanhouden van alle (of een gedeelte van de) officiële reserves van een land. Hieronder vallen tevens het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en de Europese Centrale Bank (ECB).
Overige Monetaire Financiële Instellingen (MFI)	Hieronder vallen handels- en algemene banken, spaarbanken (inclusief spaar- en kredietverenigingen), postcheque- en girodiensten, postbanken, girobanken, landbouwkredietinstellingen, coöperatieve kredietinstellingen, gespecialiseerde banken en geldmarktfondsen. Voor binnen het eurogebied gevestigde MFI's kan de zogenaamde MFI-lijst worden geraadpleegd (onder meer te raadplegen op de website van de ECB).
Overheid (OVH)	Hieronder zijn begrepen bestuursinstellingen van de staat, zoals ministeries en instellingen zonder winstoogmerk die onder toezicht staan en in hoofdzaak worden gefinancierd door de centrale overheid. Tevens omvat de overheid lokale instellingen van openbaar bestuur zoals bijvoorbeeld provinciale en gemeentelijke organen, maar ook wettelijke sociale verzekeringsinstellingen. Internationale instellingen worden eveneens tot de sector Overheid gerekend, met uitzondering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en de Europese Centrale Bank (ECB) die deel uitmaken van de sector Monetaire autoriteiten.
Pensioenfondsen (PFN)	Deze sector omvat zowel pensioenfondsen die onder toezicht staan van de Nederlandse Bank als pensioenfondsen die niet onder toezicht staan alsmede VUT-fondsen.
Verzekeringsinstellingen (VZI)	Onder toezicht van de Nederlandse Bank staande levens- en schadeverzekeringsmaatschappijen, herverzekeringsmaatschappijen, spaarkassen en niet onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappijen (garantie- en waarborgfondsen). Tevens omvat deze sector particulier georganiseerde sociale verzekeringsinstellingen. Deze voeren sociale verzekeringsregelingen uit die buiten de invloedssfeer van de overheid vallen.
Overige financiële instellingen (OFI)	Onder overige financiële instellingen zijn begrepen alle financiële instellingen met uitzondering van monetaire autoriteiten, overige MFI's, pensioenfondsen, verzekeringsinstellingen, beleggingsinstellingen en special purpose vehicles. Voorbeelden hiervan zijn gespecialiseerde financiële instellingen zoals leasemaatschappijen, risicokapitaal- en ontwikkelingskapitaalmaatschappijen, holdings die uitsluitend het beheer en de leiding hebben over een groep dochterondernemingen met de hoofdfunctie financiële intermediaatie en/of het verlenen van financiële hulpdiensten, assurantietussenpersonen, effectenmakelaars en effectenbeursinstellingen.
Beleggingsinstellingen (BLI)	Onder beleggingsinstellingen worden verstaan ondernemingen voor collectieve belegging die gelden aantrekken of kunnen aantrekken van meer dan één belegger (d.w.z. retail/particuliere, professionele en/of institutionele belegger, niet zijnde een MFI), deze gelden beleggen in financiële en/of niet-financiële activa, en daartegenover rechten van deelnemingen uitgeven. Zij omvatten zowel onder toezicht als niet onder toezicht staande beleggingsinstellingen. Geldmarktfondsen vallen niet onder beleggingsinstellingen; zij behoren tot de MFI's.
Special Purpose Vehicles (SPV)	Hieronder zijn begrepen instellingen die in het kader van een securitisatietransactie activa en/of kredietrisico overnemen en effecten, andere schuldbewijzen en/of financiële derivaten uitgeven dan wel eigenaar zijn van

	onderliggende activa. De SPV is gevrijwaard van het risico van faillissement of een andere vorm van in gebreke blijven van de originator. (Voor een volledige definitie wordt verwezen naar artikel 1 van ECB verordening (EG) Nr. 24/2009).
Niet-financiële instellingen (NFI)	Niet-financiële instellingen zijn vennootschappen met rechtspersoonlijkheid van wie de hoofdactiviteit bestaat uit de productie van goederen en niet-financiële diensten.
Overige sectoren (OVR)	Deze categorie omvat alle sectoren die nog niet eerder zijn genoemd. Dit betreft met name huishoudens (inclusief instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens, zoals vakbonden, beroepsorganisaties, liefdadigheidsinstellingen e.d.), eenmanszaken en vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid.

9.3 Bijlage III: Lijst CCP's met land en sector

Voor Central Counterparties (CCP's) in Europa staat hieronder een niet-limitatief overzicht van CCP's met land- en sectorclassificatie.

Naam	Land van vestiging (ISO)	Sectorcode
CCP Austria Abwicklungsstelle für Börsengeschäfte GmbH	AT	OFI
EUREX Clearing Aktiengesellschaft	DE	MFI
European Commodity Clearing AG	DE	OFI
BME Clearing	ES	OFI
Banque centrale de compensation (LCH.Clearnet SA)	FR	MFI
LCH Clearnet Group Ltd	GB	OFI
CME Clearing Europe Ltd	GB	OFI
LME Clear Ltd	GB	OFI
ICE Clear Europe Ltd	GB	OFI
Athens Exchange Clearing House (AthexClear)	GR	OFI
KELER KSZF	HU	OFI
CASSA DI COMPENSAZIONE E GARANZIA S.P.A.	IT	OFI
European Central Counterparty N.V. (EuroCCP)	NL	OFI
ICE Clear Netherlands B.V.	NL	OFI
KDPW CCP S.A.	PL	OFI
OMICLEAR, C.C. S.A.	PT	OFI
Nasdaq Clearing Aktiebolag	SE	OFI

9.4 Bijlage IV: Voorbeelden Derivaten

9.4.1 Subformulier D-OS: geschreven opties

Geschreven Opties

Een geschreven optie verplicht de schrijver tot het leveren (geschreven call-optie) of het afnemen (geschreven put-optie) van een vooraf bepaalde onderliggende waarde tegen een vooraf bepaalde prijs. De schrijver ontvangt op het moment van schrijven van een optie een premie. Het moment van afnemen of leveren is afhankelijk van het type optie; Amerikaanse stijl of Europese stijl. Een optie Amerikaanse stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen gedurende de gehele looptijd. Een optie Europese stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen uitsluitend aan het einde van de looptijd.

Hieronder vindt u twee rekenvoorbeelden voor geschreven opties; één voor geschreven call-opties en één voor geschreven put-opties.

Datum

31 juli 2020

Versienummer

2.0

Rekenvoorbeeld geschreven call-optie

Partij A schrijft 100 call-opties (looptijd 3 maanden) met per optiecontract als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op 1-januari van EUR 30 per aandeel. Partij B koopt deze opties en betaalt een premie van EUR 5 per optie. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X hoger dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij B oefent de opties uit en heeft het recht om per optie 100 aandelen te verkrijgen tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenaamde cash-settlement). Partij A betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X minder dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij B de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan A en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties.

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'ontvangen premies': 100 optiecontracten x EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 50.000.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

Over een kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

In het kwartaal waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.

- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	50	0			0	50

Ontvangen premies door Partij A worden gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Er vinden in dit voorbeeld verder geen prijsmutaties gedurende het kwartaal plaats.

T+2

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	50	0	0			25	75

In dit kwartaal is het onderliggende aandeel in waarde gestegen. De waarde van de opties stijgt daardoor met EUR 25,000. Dit wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties'.

T+3

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	75	0	75			0	0

In het kwartaal waarin de optie wordt uitgeoefend meldt partij A de cash-settlement in de kolom 'betaalde premies'.

Rekenvoorbeeld geschreven put-optie

Partij A schrijft 100 put-opties (looptijd 3 maanden) met per optiecontract als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op 1 januari van EUR 30 per aandeel. Partij B koopt deze optie en betaald een premie van EUR 5 per optie. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X lager dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij B oefent de opties uit en hiermee heeft

Partij A de plicht om per optiecontract 100 aandelen af te nemen tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenaamde cash-settlement). Partij A betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X meer dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij B de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan A en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties.

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'ontvangen premies': 100 optiecontracten x EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 50.000.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

Over een kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

In het kwartaal waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorige kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	50	0			0	50

Ontvangen premies door Partij A worden gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Er vinden in dit voorbeeld verder geen prijsmutaties gedurende het kwartaal plaats.

T+2

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	50	0	0			-50	0

In dit kwartaal daalt de waarde van het onderliggende aandeel tot onder de EUR 30. De waardevermindering van de optie wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties'.

T+3

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	0	0			0	0

De waarde aan het einde van de looptijd is EUR 0 omdat de waarde van het onderliggende aandelen is gedaald tot onder de EUR 30. De eventuele cash-settlement voor het deel dat overblijft na uitoefening wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'.

9.4.2 Subformulier D-OK: gekochte opties

Gekochte Opties

Een gekochte optie geeft de koper het recht (maar niet de plicht) om een vooraf bepaalde onderliggende waarde tegen een vooraf bepaalde prijs te kopen (gekochte call-optie) of te verkopen (put-optie). De koper betaalt hiervoor een premie. Het moment van uitoefenen is afhankelijk van het type optie; Amerikaanse stijl of Europese stijl. Een optie Amerikaanse stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen gedurende de gehele looptijd. Een optie Europese stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen uitsluitend aan het einde van de looptijd.

Hieronder vindt u twee rekenvoorbeelden voor gekochte opties; één voor gekochte call-opties en één voor gekochte put-opties.

Rekenvoorbeeld gekochte call-optie

Partij A koopt 100 call-opties (looptijd 3 maanden) met per optiecontract als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op T+0 van EUR 30 per aandeel, van Partij B. Hiervoor betaalt A een premie van EUR 5 per optiecontract aan B. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X hoger dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij A oefent de optie uit en heeft het recht om 100 aandelen te verkrijgen tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals

veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenaamde cash-settlement). Partij B betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X minder dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij A de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan B en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties (zie voorbeeld onder).

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'betaalde premies': 100 optiecontracten x EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 50.000.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

Over een kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

In het kwartaal waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'.

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1									
Subformulier D-OK				Bedragen in duizenden euro's					
Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	0	50	0			0	50

De betaalde premie wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'. De eindstand komt hiermee op EUR 50.000.

T+2**Subformulier D-OK****Bedragen in duizenden euro's***Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties*

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	50	0	0			25	75

In dit kwartaal stijgt de koers van de onderliggende aandelen en daarmee de waarde van het optiecontract. De prijsmutatie wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties' en de eindstand wijzigt.

T+3**Subformulier D-OK****Bedragen in duizenden euro's***Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties*

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	75	0	75			0	0

De waarde van het optiecontract op het moment van uitoefenen is EUR 750. De cash-settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Daarmee komt de eindstand op EUR 0.

Voorbeeld van waardeloze expiratie: indien de waarde van het optiecontract op het moment van uitoefenen lager is dan EUR 30 dan laat A de optie expireren.

T+3**Subformulier D-OK****Bedragen in duizenden euro's***Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties*

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	75	0	0			-75	0

Om te reconciliëren wordt een negatieve overige mutatie geboekt, waardoor de eindstand op nul uitkomt.

Rekenvoorbeeld gekochte put-optie

Partij A koopt 100 put-opties (looptijd 3 maanden) met per optiecontract als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op T+0 van EUR 30 per aandeel, van Partij B. Hiervoor betaalt A een premie van EUR 5 per optiecontract aan B. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X lager dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij A oefent de optie uit en heeft het recht om 100 aandelen te leveren tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal

wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenaamde cash-settlement). Partij B betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X meer dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij A de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan B en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties.

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'betaalde premies': 100 optiecontracten x EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 50.000.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

Over een kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van het kwartaal.

In het kwartaal waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorig kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'.

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1

Subformulier D-OK

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	0	50	0			0	50

De betaalde premie wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'. De eindstand komt hiermee op EUR 50.000.

T+2

Subformulier D-OK

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	50	0	0			25	75

In dit kwartaal daalt de koers van de onderliggende aandelen en daarmee stijgt de waarde van het optiecontract. De prijsmutatie wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties' en de eindstand wijzigt.

T+3

Subformulier D-OK

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming gekochte opties

Derivaat: door de rapporterende onderneming gekochte opties									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde premies	Ontvangen premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	75	0	75			0	0

De waarde van het optiecontract op het moment van uitoefenen is EUR 750. De cash-settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Daarmee komt de eindstand op EUR 0.

9.4.3 Subformulier D-FB: futures

Futures zijn gestandaardiseerde beursverhandelde contracten waarbij de koper zich verplicht tot het kopen van de onderliggende waarde tegen een in het contract vastgestelde termijnprijs op een vastgesteld tijdstip in de toekomst. Futures hebben altijd een verplichtend karakter en kunnen derhalve gezien worden als aan de beurs verhandelde termijncontracten. Futures worden zelden uitgeoefend maar zijn onderhevig aan 'Future-style margining' – de systematiek waarbij de waardeveranderingen van het contract dagelijks worden verrekend (variation margin). De margeverplichtingen dienen niet alleen als onderpand maar ook als bron voor verrekening.

Hieronder vindt u een rekenvoorbeeld voor futures.

Rekenvoorbeeld Futures

Partij A koopt 4 futures-contracten met een looptijd van 3 maanden. Er vindt een initiële marge-storting plaats van EUR 1.000.000 (boeking op AO-RC). Vervolgens vindt er elke dag een margeafrekening plaats zoals dat gebruikelijk is bij 'future-style margining'. Het verloop van de dagelijkse afwikkeling ziet er als volgt uit. Er is hier uitgegaan van 20 werkdagen in een maand (bedragen in duizenden euro's).

Maand 1	Contract 1		Contract 2		Contract 3		Contract 4	
	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:
Dag 01:	10	0	0	8	15	0	9	0
Dag 02:	0	4	12	0	11	0	9	0
Dag 03:	15	0	0	5	9	0	8	0
Dag 04:	4	0	10	0	7	0	8	0
Dag 05:	0	15	0	6	0	5	7	0
Dag 06:	8	0	0	7	0	3	7	0
Dag 07:	0	20	0	8	0	9	6	0
Dag 08:	9	0	10	0	7	0	6	0
Dag 10:	0	21	12	0	0	15	0	5
Dag 11:	0	22	14	0	0	14	0	5
Dag 12:	0	23	15	0	0	18	0	4
Dag 13:	11	0	0	6	5	0	0	4
Dag 14:	12	0	0	1	4	0	0	3
Dag 15:	14	0	8	0	3	0	0	3
Dag 16:	17	0	0	8	0	9	2	0
Dag 17:	19	0	0	1	0	8	2	0
Dag 18:	0	7	15	0	0	7	1	0
Dag 19:	0	9	13	0	0	6	1	0
Dag 20:	0	11	0	9	0	5	0	9
Totaal:	119	132	109	59	61	99	66	33
Saldo:	-	13	50	-	-	38	33	-

Maand 2	Contract 1		Contract 2		Contract 3		Contract 4	
	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:
Dag 01:	0	8	9	0	10	0	15	0
Dag 02:	12	0	9	0	0	4	11	0
Dag 03:	0	5	8	0	15	0	9	0
Dag 04:	10	0	8	0	4	0	7	0
Dag 05:	0	6	7	0	0	15	0	5
Dag 06:	0	7	7	0	8	0	0	3
Dag 07:	0	8	6	0	0	20	0	9
Dag 08:	11	0	6	0	9	0	7	0
Dag 10:	12	0	0	5	0	21	0	15
Dag 11:	14	0	0	5	0	22	0	18
Dag 12:	15	0	0	4	0	23	0	18
Dag 13:	0	6	0	4	11	0	5	0
Dag 14:	0	1	0	3	12	0	4	0
Dag 15:	8	0	0	3	14	0	3	0
Dag 16:	0	8	2	0	17	0	0	9
Dag 17:	0	1	2	0	19	0	0	8
Dag 18:	15	0	1	0	0	7	0	7
Dag 19:	13	0	1	0	0	9	0	6
Dag 20:	0	9	0	9	0	11	0	5
Totaal:	110	59	66	33	119	132	61	103
Saldo:	51	-	33	-	-	13	-	42

Maand 3	Contract 1		Contract 2		Contract 3		Contract 4	
	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:
Dag 01:	0	9	15	0	8	0	0	10
Dag 02:	0	9	11	0	0	12	4	0
Dag 03:	0	8	9	0	6	0	0	15
Dag 04:	0	8	7	0	0	10	0	4
Dag 05:	0	7	0	5	6	0	16	0
Dag 06:	0	7	0	3	7	0	0	8
Dag 07:	0	6	0	9	8	0	21	0
Dag 08:	0	11	9	0	0	10	0	9
Dag 10:	5	0	0	15	0	13	21	0
Dag 11:	6	0	0	13	0	14	22	0
Dag 12:	4	0	0	18	0	15	23	0
Dag 13:	4	0	5	0	5	0	0	11
Dag 14:	3	0	5	0	1	0	0	14
Dag 15:	3	0	3	0	0	9	0	14
Dag 16:	0	2	0	9	8	0	0	17
Dag 17:	0	2	0	8	1	0	0	18
Dag 18:	0	1	0	7	0	15	7	0
Dag 19:	0	2	0	9	0	13	9	0
Dag 20:	9	0	0	5	9	0	12	0
Totaal:	34	72	64	101	59	111	135	120
Saldo:	-	38	-	37	-	52	15	-

Aan het einde van iedere rapportageperiode dienen de betalingen en ontvangsten van ieder contract te worden gesaldeerd. Deze netto betalingen of ontvangsten per contract worden vervolgens bij elkaar opgeteld in ingevuld in formulier D-FB. Deze totale betalingen en ontvangsten mogen niet worden gesaldeerd. Er mag namelijk niet worden gesaldeerd over alle contracten.

Bijvoorbeeld in maand 1 is het saldo van de betalingen en ontvangsten op contract 1 een ontvangst van EUR 13.000. Op contract 4 is er echter per saldo sprake van een betaling van EUR 33.000. Aldus resulteert dan voor maand 1 EUR 83.000 aan betaalde variation margins en EUR 51.000 aan ontvangen variation margins. Voor maand 2 is dat EUR 84.000 aan betaalde en EUR 55.000 aan ontvangen variations margins en voor maand 3 EUR 15.000 respectievelijk EUR 127.000. Als deze drie maanden in een verslagkwartaal vallen, dan resulteert voor het kwartaal EUR 182.000 aan betaalde en EUR 233.000 aan ontvangen variations margins.

Hieronder ziet u hoe het formulier voor het kwartaal dat de futures contracten in dit voorbeeld lopen, ingevuld moet worden.

Subformulier D-FB**Bedragen in duizenden euro's***Derivaten: futures*

Derivaat: futures									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van het kwartaal	Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan het eind van het kwartaal
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Betaalde variation margins*	Ontvangen variation margins*	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Futures				182	233				

9.4.4 Subformulier D-OTR: rentegerelateerde derivaten

Op D-OTR dienen alle rente-gerelateerde derivaten gerapporteerd te worden. Het gaat hier om bijvoorbeeld Interest Rate Swaps (IRS), Forward Rate Agreements (FRA) en Cross-Currency Interest Rate Swaps (CCIRS).

Hieronder vindt u een rekenvoorbeeld voor rentederivaten.

Rekenvoorbeeld rentederivaten

Een onderneming heeft een renteswap-contract met een Nederlandse bank waarbij het een éénjaars-rente betaalt en de vijfjaars-rente ontvangt. De rentebetalingen vinden eenmaal per jaar plaats op 30 september. Ten behoeve van het voorbeeld wordt hier de periode genomen waarover de rente wordt afgerekend. Het onderliggende bedrag van het contract bedraagt EUR 10.000. De vijfjaars swaprente is vastgesteld op 3,60%. De huidige éénjaars-rente bedraagt 2,3%. Per begin van het betreffende kwartaal bedraagt de netto contante waarde van de te verwachten netto rente ontvangsten EUR 45.000 en per eind van het kwartaal EUR 33.000, dit is dan ook de begin- en eindwaarde van het contract.

Hieronder ziet u hoe het formulier ingevuld moet worden. De waarde 1 bij "Overige Mutatie" betreft de herwaardering van het contract (bij derivaten verloopt de eventuele herwaardering geheel via de kolom overige mutaties).

Subformulier D-OTR				Bedragen in duizenden euro's							
Derivaten: OTC derivaten IRS, FRA's en CCIRS											
Derivaat	Land vestiging tegenpartij	Sector tegenpartij	Stand aan begin van het kwartaal		Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan eind van het kwartaal	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties			
Interest Rate Swaps (IRS) en Forward Rate Agreements (FRA's)	NL	MFI	45	0	23	36			1	33	0

Rekenvoorbeeld cross currency interest rate swap (CCIRS)

Een onderneming heeft dollars nodig en sluit op 1 september daarbij een CCIRS-contract af met een Amerikaanse bank. De hoofdsommen – US dollars tegen euro's – worden bij het aangaan van het contract uitgewisseld. Daarbij betaalt de onderneming een éénjaars-USD rente ontvangt het de vijfjaars-EUR rente. De rentebetalingen vinden eenmaal per jaar plaats op 30 september. Ten behoeve van het voorbeeld wordt hier de periode genomen waarover de rente wordt afgerekend.

Het onderliggende bedrag van het contract bedraagt EUR 1.000.000. De vijfjaars EUR-rente is vastgesteld op 3,60%. De huidige éénjaars-USD rente bedraagt 2,3%. Per eind juli bedraagt de netto contante waarde van de te verwachten netto rente ontvangsten EUR 45.000 en per eind september EUR 33.000. De rapportage over de het derde kwartaal dient als volgt te worden ingevuld (afgerond op duizenden euro's). Aan het eind van het contract worden de hoofdsommen met elkaar terug gewisseld tegen dezelfde koers als aan het begin van het contract.

1 september (ingang contract)

Subformulier AO-RC**Bedragen in duizenden euro's**

Activa: rekeningen-courant

Activa: Vordering - Debitant									
Soort vordering	Land van debiteur	Sector van debiteur	Vordering						Stand aan eind van het kwartaal (excl. aange-groeide rente)
			Stand aan begin van het kwartaal (excl. aange-groeide rente)	Mutaties gedurende het kwartaal				Overige mutaties	
				Transacties		Herwaardering			
				Toename vordering	Afname vordering	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Met derden	US	MFI	0	1.000	0	0	0	0	1.000
Met derden	NL	MFI	1.000	0	1.000	0	0	0	0

30 september (rentebetalingen)

Subformulier D-OTR**Bedragen in duizenden euro's**

Derivaten: OTC derivaten IRS, FRA's en CCIRS

Derivaat	Land vestiging tegen-partij	Sector tegen-partij	Stand aan begin van het kwartaal		Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan eind van het kwartaal	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Beta-lingen	Ont-vangsten	Wisselkoers-verande-ringen	Prijs-mutaties			
Cross Currency Interest Rate Swaps (CCIRS)	US	MFI	45	0	23	36			1	33	0

De waarde 1 bij "Overige Mutatie" betreft de herwaardering van het contract (bij derivaten verloopt de eventuele herwaardering geheel via de kolom overige mutaties).

Einde van het contract

Subformulier AO-RC**Bedragen in duizenden euro's**

Activa: rekeningen-courant

Activa: Vordering en courant									
Soort vordering	Land van debiteur	Sector van debiteur	Vordering						Stand aan eind van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)
			Stand aan begin van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)	Mutaties gedurende het kwartaal				Overige mutaties	
				Transacties		Herwaardering			
				Toename vordering	Afname vordering	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Met derden	US	MFI	1.000	0	1.000	0	0	0	0
Met derden	NL	MFI	0	1.000	0	0	0	0	1.000

Op formulier D-OTR worden dus alleen de rentebetalingen gerapporteerd, maar hierop wordt niets gerapporteerd aan het begin noch aan het eind van het contract. Uitwisseling van hoofdsommen vindt plaats op AO-RC.

9.4.5 Subformulier D-OTV: termijncontracten

Termijncontracten zijn niet-beurverhandelde futures. Termijncontracten worden in de regel wel uitgeoefend: na afloop van het contract wordt de onderliggende waarde tegen de afgesproken termijnprijs aan- of verkocht.

Voorbeelden van termijncontracten zijn valutatermijnaffaires, kredietderivaten, 'bond forwards' en zogenoemde 'to-be announced' (TBA's) contracten.

Rekenvoorbeeld valuta-termijnaffaires

Een onderneming koopt op 1 januari op termijn van 9 maanden USD 1.000.000 van een bank in Japan tegen een wisselkoers (USD/EUR) van 1,2300. Over negen maanden kost dit de onderneming dus EUR 813.008 ($= 1.000.000 / 1,23$). De wisselkoers bedraagt eind maart 1,2150. Het contract heeft daardoor een positieve marktwaarde van EUR 10.037 ($= 1.000.000 \times (1/1,2150 - 1/1,2300)$). In het tweede kwartaal is de wisselkoers gestegen naar 1,2422 waardoor het contract een negatieve waarde heeft gekregen van EUR -7.985 ($= 1.000.000 \times (1/1,2422 - 1/1,2300)$). De Amerikaanse dollars worden op 30 september overgemaakt op de rekening-courant van de onderneming bij zijn bank in de VS. De euro's worden overgemaakt van zijn rekening in Nederland. De wisselkoers bedraagt dan 1,2500. De waarde van het contract op dat moment bedraagt op het moment van leveren EUR -13.008 ($= 1.000.000 \times (1/1,2500 - 1/1,2300)$), een waardedaling van EUR 5.000 ten opzichte van een kwartaal eerder. De onderneming lijdt dus een verlies van EUR 13.000 op het contract (de US dollar bewoog zich helaas in de verkeerde richting).

De rapportages over de drie kwartalen dienen als volgt te worden ingevuld (afgerond op duizenden euro's). (Het rentedeel van het formulier voor rekeningen-courant is voor de eenvoud weggelaten.)

1e kwartaal**Subformulier D-OTV****Bedragen in duizenden euro's***Derivaten: valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten*

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van tegenpartij	Stand aan begin van het kwartaal		Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan eind van het kwartaal	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties			
Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten	JP	MFI	0	0	0	0			10	10	0

De waardeverandering van het contract wordt gemeld in de kolom overige mutaties.

De eindstand is activa EUR 10.

2e kwartaal**Subformulier D-OTV****Bedragen in duizenden euro's***Derivaten: valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten*

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van tegenpartij	Stand aan begin van het kwartaal		Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan eind van het kwartaal	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties			
Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten	JP	MFI	10	0	0	0			-18	0	8

De waardeverandering in het 2e kwartaal wordt wederom gemeld in de kolom overige mutaties. De eindstand wordt hierdoor negatief en dus een passiva eindstand (het minteken dient dan weggelaten te worden).

3e kwartaal

Subformulier D-OTV

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van tegenpartij	Stand aan begin van het kwartaal		Mutaties gedurende het kwartaal					Stand aan eind van het kwartaal	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties			
Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten	JP	MFI	0	8	13	0			-5	0	0

In september wordt het contract afgewikkeld. De afrekening (hier: 13) die hier moet worden gemeld is het verschil tussen de contractwaarde en de waarde op het moment van leveren. De onderliggende valuta transacties, d.w.z. de beide hoofdsommen van het contract, moeten niet in D-OTV worden gemeld. Maar dient u op het formulier AO-RC te melden: Deze dienen netto (bij zelfde land) te worden gemeld op formulier AO-RC. Bruto bij verschillende landen: per land dan de hoofdsommen melden! Actief en passief.

3e kwartaal

Subformulier AO-RC

Bedragen in duizenden euro's

Activa: rekeningen-courant

Soort vordering	Land van debiteur	Sector van debiteur	Vordering						Stand aan eind van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)
			Stand aan begin van het kwartaal (excl. aangegroeide rente)	Mutaties gedurende het kwartaal				Overige mutaties	
				Transacties		Herwaardering			
				Toename vordering	Afname vordering	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Met derden	US	MFI	0	800	0	0	0	0	800
Met derden	NL	MFI	2.000	0	813	0	0	0	1.187

Fictieve beginstand

EUR tegenwaarde van USD 1.000.000 à USD 1,25

Contract

In het eerste en tweede kwartaal vinden geen transacties plaats op AO-RC, maar wel in het derde kwartaal.